

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN

55-56-57-58-59-60-61-62-63-64

VERGADERINGENVANJUNI1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

AQUAFIN

BEGROTING

BELEIDSBRIEF GEZINSBELEID

BELGISCH VOORZITTERSCHAP EUROPESE MINISTERRAAD

BIJKOMENDE FEDERALE STEUN AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BOELWERF VLAANDEREN

DECREET BEHOUD VAN MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

DECREET BESCHERMING ARCHEOLOGISCH PATRIMONIUM

DECREET GOEDKEURING INTERNATIONALE AKTEN

DECREET RUIMTELIJKE ORDENING
GEZINS- EN BEJAARDENHULP

DISCRIMINATIE IN DE
ENERGIETAKS

INTERPELLATIES

MILITAIRE DOMEINEN

TRANSFERS IN DE SOCIALE ZEKERHEID

VERANKERING

VLAANDEREN-EUROPA 2002

WATERVERDRAGEN

ZUID-AFRIKA

Inhoud

Nr. 55 Maandag 7 juni 1993

Berichten van verhindering, blz. 2081

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Voorafbeelding door het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Verslagen

Indiening, blz. 2081

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 2082

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2082

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2082

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 2082

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2083
Spreker : De heer J. De Mol, verslaggever

Motie van orde

Voorstel tot verdaging van een agenda­punt, blz. 2087

Sprekers : de heren A. Denys, G. Car­doen, J. De Mol, J. De Seranno, E. Van Rompuy, minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende

de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

— 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2089

Sprekers : De heren J. Van Eetvelt, verslaggever, V. Vautmans, P. Tant, mevrouw M. Vogels, de heren J. De Mol, J. De Seranno, J. Caudron, R. Van Rompaey, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2110

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

— 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2110

Sprekers : De heren P. Tant, J. De Mol, R. Van Rompaey, J. De Seranno, minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2116

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2117

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2117

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2118

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2119

Nr. 56 Dinsdag 8 juni 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2123

Project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering

Debat, blz. 2123

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, E. Baldewijns, F. Dewinter, H. Lauwers, L. Dierickx, minister H. Weckx, minister N. De Batselier, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2146

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2147

Nr. 57 Dinsdag 8 juni 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2155

Project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering

Debat (Voortzetting), blz. 2155

Sprekers : de heren J. Geysels, E. Van Rompuy, L. Dierickx, P. Van Grembergen, H. Suykerbuyk, R. Van Hoo­land, C. Lisabeth, W. Verreycken, P. Tant, A. Denys, J. De Mol, M. Capoen, J. Ansoms, L. Hancké, J. Caudron, J.-P. Van Rossem, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 2183

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2183

Nr. 58 Woensdag 9 juni 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2185

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp, blz. 2185
Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot, M. Maertens, minister W. Demeester- De Meyer
Met redenen omklede motie, blz. 2191

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, blz. 2191

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Van Rompuy, J. Van Hautthem, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2196

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het invoeren van een energietaks op het privé-energieverbruik ter compensatie van de concurrentie- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen door de federale regering, blz. 2196

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een mogelijke afbouwstrategie voor de fosfaatindustrie, blz. 2198

Sprekers : mevrouw V. Dua, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2204

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2205

Nr. 59   **Woensdag 9 juni 1993** **Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 2209

Samenstelling van een commissie

Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 2209

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer J. Caubergs tot

de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vrije dag voor Genkse leerlingen ter gelegenheid van een islamitische feestdag, blz. 2210

Actuele vraag van de heer L. Appeltans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de stopzetting van het Kodaly-project in het muziekonderwijs, blz. 2211

Actuele vraag van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een eventuele bevrozing van het aantal lessen in het HOKT, blz. 2212

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Duwvaartracé, blz. 2213

Actuele vraag van de heer G. Vermassen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de werkgelegenheid in het Maastrand, blz. 2214

Actuele vraag van de heer G. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resultaten van de Groep Begemann, blz. 2215

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de financiering van de opstarting van de Boelwerf, blz. 2216

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de huisvuilverbrandingsoven in Brugge, blz. 2217

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het bermbeheer, blz. 2218

Actuele vraag van de heer J. Van Hautthem tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de vernietiging van een gemeenteraadsbesluit van Sint-Martens-Latem, blz. 2219

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de verankeringsstrategie van de Vlaamse regering
Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eventuele privatisering van de GIMV en andere overheidsbedrijven

Actuele interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een ankerholding, blz. 2220

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, E. Van Rompuy, L. Barbé, H. Schiltz, L. Hancké, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2231

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **264** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 2231

Sprekers : de heren V. Vautmans, J. De Mol, A. Denys, J. Van Eetvelt, J. Valkemers, mevrouw M. Vogels, de heren L. Bril, W. Goossens, J. Caubergs, L. Van Nieuwenhuysen, W. Seeuws

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **265** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2235

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **266** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2236

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael betreffende de sanering van de mijn-terreinen – **342** (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2237

Spreker : de heer P. Dewael

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dierden tot besluit van de op **25** mei 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de politisering van de regionale televisie – **352** (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2238

Met redenen omklede motie van de heer P. Chevalier tot besluit van de op 25 mei 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brussel-

se Aangelegenheden, over de politisering van de regionale televisie
— 353 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2239
Spreker : de heer F. Van den Eynde

Met redenen omklede motie van de heer S. Platteau c.s. tot besluit van de op 26 mei 1993 door de heer S. Platteau gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de gemeentelijke opcentiemen op de vennootschapsbelastingen
— 354 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2240
Sprekers : de heren S. Platteau, J. Valkeniers, E. Van Rompuy, C. Lisabeth

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 26 mei 1993 door de heer H. Van Dienderen gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over mogelijke maatregelen ter bevordering van het gebruik van de fiets,
— 356 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2244
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, A. Denys

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 27 mei 1993 door de heer H. Van Dienderen gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over het afschaffen van een reeks weekenddiensten door De Lijn
— 357 (1992-1993) — Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 2246

Motie van aanbeveling van de heer F. Dewinter c.s. tot besluit van het op 8 juni 1993 gehouden debat over het project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering
— 360 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2247
Spreker : de heer F. Dewinter

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael betreffende de sanering van de mijn-terreinen
— 342 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2248
Sprekers : de heren P. Dewael, J. Ulburghs, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse

Aangelegenheden, over de stakingen en de dienstregeling van de brug- en sluiswachters, blz. 2249

Sprekers : de heer R. Van Hooland, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2252

Nr. 60   **Maandag 21 juni 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2253

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Verslagen
Indiening , blz. 2253

Memorandum
Indiening , blz. 2254

Besluit van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 2254

Kennisgeving van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 2254

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2254

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening , blz. 2255

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 2255

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2255

Ontwerp van decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium — 258 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heer J. Gabriels houdende bescherming van het archeologisch patrimonium
— 46 (IZ 1992) — Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 2256

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever, de heren J. De Mol, J. De Seranno, J. Caudron, J. Eeman, F. Van den Eynde, minister J. Sauwens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2267
Sprekers : de heren J. De Mol, J. De Seranno, minister J. Sauwens

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud

van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972
— 307 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2276
Sprekers : de heer J. De Mol, verslaggever, minister J. Sauwens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2277
Sprekers : de heren J. De Mol, J. De Seranno, minister J. Sauwens

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer D. Ramoudt tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de exploitatie van bijzondere vormen van geregeld vervoer, blz. 2280

Sprekers : de heren D. Ramoudt, J. De Mol, minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de rol van de minister van Staatshervorming, blz. 2285

Sprekers : de heren F. Dewinter, G. Annemans, minister J. Sauwens

Met redenen omklede motie, blz. 2292

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de bescherming als landschap van het militair domein van Lombardsijde

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen, blz. 2293

Sprekers : de heer M. Capoen, mevrouw M. Vogels, de heren J. De Mol, J. Demeulenaere, minister J. Sauwens, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 2301

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2301

Bijlage
Vragen om uitleg, blz. 2303

Nr. 61   **Dinsdag 22 juni 1993**
   Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2315

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over problemen naar aanleiding van de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de NV Aquafin, blz. 2315

Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, J. Van Eetvelt, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer J. Van Eetvelt tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de achterstand bij de uitbetaling van de huisvestingspremies ingevolge de inwerktreding van het nieuwe premiestelsel op 1 april 1993, blz. 2323

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2325

Nr. 62

Dinsdag 22 juni 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2327

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen, Interpellatie van de heer C. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verbintenissen van de groep Begemann inzake de Boelwerf, blz. 2327

Sprekers : de heren A. Denys, C. Lisabeth, F. Wymeersch, E. Van Rompuy, L. Barbé, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 2337

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 2337

Interpellaties (Regl. art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika, blz. 2337

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, D. Van der Maelen, J. Valkeniers, S. Platteau, P. Van Grembergen, F. Dewinter, mevrouw M. Aelvoet, de heer J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 2353

Beleidsbrief Gezinsbeleid

— 313 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 2353

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heer G. Anthuenis, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer L. Van Nieuwenhuysen, mevrouw L. Maximus, de heer M. Maertens, minister W. Demeester-De Meyer

Motie van aanbeveling, blz. 2364

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2364

Nr. 63

Woensdag 23 juni 1993

Berichten van verhindering, blz. 2365

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2365

Spreker : de heer J. Taylor

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2365

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2366

Sprekers : de heren J. Taylor, S. Platteau

Motie van orde

Vraag over coördinatie van de werkzaamheden van de Raad met die van de Wetgevende Kamers, blz. 2369

Sprekers : de heren H. Schiltz, E. Van Rompuy, R. Daems

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2370

Sprekers : de heren S. Platteau, H. Schiltz, E. Van Rompuy, A. Denys, F. Van den Eynde, W. De Vlieghe, L. Hancké, R. Van Hooland, minister W. Demeester-De Meyer

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2380

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2381

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)
— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7
— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2381

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2390

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2391

Nr. 64   **Donderdag 24 juni 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2393

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2393

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer R. Swinnen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over archeologisch onderzoek langs het SST-tracé in Bierbeek, blz. 2394

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over een arbeidsvergunning aan een illegale vreemdeling, blz. 2394

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de kwaliteit van het strandwater, blz. 2395

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het moratorium op de zwaar-medische diensten, blz. 2396

Actuele vraag van de heer G. Anthuenis tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de geplande productie-afbouw van de n.v. Cabrita in Zele, blz. 2398

Actuele vraag van de heer J. Vande Lanotte tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de aanvraag tot erkenning van doelstelling **5b-gebieden**, blz. 2399

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het preventief bedrijfsbeleid, blz. 2400

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het spoedprogramma van Vlabinvest

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het spoedprogramma van Vlabinvest, blz. 2400

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over parkeersystemen met dubbel tarief, blz. 2402

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over reclame voor pepmiddelen op TV, blz. 2403

Actuele vraag van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de erkenning van regionale televisie-omroepen, blz. 2403

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de culturele agenda van België bij het voorzitterschap van de Europese Ministerraad, blz. 2404

Actuele interpellaties en toegevoegde actuele vraag (Regl. art. 79 en 77)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de nieuwe cijfers inzake de sociale transfers

Actuele interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bekendgemaakte cijfers inzake de geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië via de sociale zekerheid

Toegevoegde actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse rege-

ring, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de transfers in de sociale zekerheid, blz. 2406

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, J. Van Hauthem, J. Gabriels, E. Van Rompuy, F. Vandebroucke, J. Peeters, J. Geysels, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande, minister J. Sauwens

Met redenen omklede moties, blz. 2417

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. De Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de republiek Hongarije anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, v, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII en XIII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, en Slotakte met veertien Gemeenschappelijke verklaringen, twee Akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven en twee Briefwisselingen, twee Verklaringen van de Gemeenschap, vier Verklaringen van Hongarije en Brief van de Regering van Hongarije, gedaan te Brussel op 16 december 1991;

2. de Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de republiek Polen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII en XIII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, en Slotakte met vijftien Gemeenschappelijke verklaringen, twee Akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven twee Verklaringen van de Gemeenschap, drie Verklaringen van Polen en Brief van de Regering van Polen, gedaan te Brussel op 16 december 1991.

— 351 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2418

Spreker : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2418

Hoofdelijke stemming, blz. 2419

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2420

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 2421

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7
— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
21(1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 2421

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 2422

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2422

Ontwerp van decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium
— 258 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmings, blz. 2422

Sprekers : de heren J. Eeman, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming, blz. 2426

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972

— 307 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 2427

Sprekers : de heren A. Denys, J. De Mol

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp

— 363 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2428

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Rompuy c.s. tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer P. Van Grembergen gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest

— 364 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2431

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eventuele privatisering van de GIMV en andere overheidsbedrijven

— 365 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2432

Sprekers : de heren A. Denys, L. Barbé, E. Van Rompuy, F. Wymeersch

Met redenen omklede motie van de heer L. Barbé tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer L. Barbé gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een ankerholding

— 366 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2435

Motie van aanbeveling van mevrouw A. Leysen c.s. tot besluit van het op 22 juni 1993 gehouden debat over de Beleidsbrief Gezinsbeleid

— 313 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2436

Spreker : de heer G. Anthuenis

Voorstel van resolutie van de heer J. Van Hauthem betreffende de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

— 374 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2438

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, A. Denys, P. Van Grembergen, E. Van Rompuy

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
(Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over diens overleg met minister-president Lubbers betreffende de Waterverdragen, blz. 2439

Sprekers : de heren L. Hancké, G. Annemans, G. Geens, J. Ansoms, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer G. Geens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over maatregelen betreffende de deelname van de Vlaamse ministers aan de Europese Ministerraad vanaf 1 juli 1993

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke gemeenschappelijke actie van de Vlaamse Executieve en de Waalse Gewestexecutieve rond het Belgisch voorzitterschap van de Europese Ministerraad, blz. 2443

Sprekers : de heren G. Geens, G. Annemans, F. Van den Eynde, J. Van Hauthem, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer M. Maertens tot de heer L. Van den Brande,

minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de ~~GIMV~~ dochter Fishlink, blz. 2450

Sprekers : de heren M. Maertens, D. Ramoudt, H. Olaerts, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2455

Actuele interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toepassing van de op 9 juni 1993 door de Vlaamse Raad aangenomen ontwerpen van decreet houdende aanvulling en wijziging van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, blz. 2455

Sprekers : de heer J. De Mol, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2458

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2459

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10.03 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

W. Claes, E. Flamant, L. Maximus, F. Sarens, W. Seeuws : buitenslands ;

P. Berben : ambtsverplichtingen.

PROJECT VLAANDEREN-EUROPA 2002 VAN DE VLAAMSE REGERING

Debat

De voorzitter : Aan de orde is het debat betreffende het project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister voor Cultuur, collega's, de CVP-fractie vindt Vlaanderen 2002 een bijzonder goed initiatief. Het politieke leven wordt al te vaak gedomineerd door het korte-termijndenken, het actuele, zonder vooruit te blikken op ietwat langere termijn. Vlaanderen 2002 doet dit wel. Het is noch een regeerakkoord, noch een partijprogramma, wel is het een moedige poging van acht verantwoordelijken om naar perspectieven te zoeken voor de toekomst. Het is een positief document dat zich verzet tegen de tendens van negativisme, tegen de uitzichtloosheid die de media en de politiek beheerst.

Vlaanderen wordt dikwijls voorgesteld als één grote puinhoop en de politiek lijkt altijd de grote boosdoener. Toch werd er veel positiefs verwezenlijkt in Vlaanderen. Het model van de gemilderde markteconomie met haar sociale en ecologische correctie en de dagelijkse inzet van de mensen staan borg voor een vreedzame en welvarende samenleving met een bestaanszekerheid die vrijwel nergens in Europa wordt geëvenaard. Vlaanderen kent het laagste percentage aan armen, het werkloosheidscijfer is één van de laagste in West-Europa. In Wallonië daarentegen is volgens de laatste cijfers een kwart van de bevolking werkloos, dubbel zoveel als in Vlaanderen dus. Onze industriële productie is gestagneerd sinds 1990, maar in andere Europese lidstaten bleef zij dalen. Dankzij de gevoerde gezinspolitiek, het onderwijs en het cultuurbeleid,

vooral op het vrije initiatief gesteund, is de Vlaming ontvoegd en kreeg hij enorme kansen. Wij gaven deze Vlaamse autonomie gestalte op een democratische manier, zonder oorlog of bloedvergieten. In Vlaanderen 2002 wordt autonomie niet als een doel op zichzelf gezien, maar moet een sterker Vlaanderen aan de Vlaming een sociale en kwalitatieve meerwaarde bieden. Het verheugt ons dat er expliciet wordt verwezen naar de waarden die aan de basis van onze samenleving moeten liggen : het gezin als een solidaire leefkern, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, vrijheid en solidariteit, verantwoordelijkheid. Vele problemen waarmee de maatschappij constant wordt geconfronteerd, kunnen wij toeschrijven aan een verminderd waardenbesef. De algemene onveiligheid, racisme, AIDS, drugs, de verkeersonveiligheid, het zijn allemaal problemen die hun oorsprong vinden in een ethisch vraagstuk. *The Loss of Virtue*, een recent boek, kent momenteel een groot succes in het Verenigd Koninkrijk. Het plaatst samenlevingsproblemen opnieuw in hun ethische dimensie. De debatten over AIDS en drugs die hier in de Vlaamse Raad werden gevoerd, waren uitermate verhelderend. Het verbaasde mij dat Agalev nu ook de meest extreme vorm van onvrijheid, de verslaving, willen promoten via de legalisering van soft drugs. De eenzijdige benadering van het AIDS-probleem als een louter technische en medische kwestie, los van de waardencontext, lijkt mij eveneens onaanvaardbaar. Als christendemocraten zullen wij in de toekomst steeds meer de samenlevingsproblemen in hun ethische di-

Van Rompuy

mensie bekijken, omdat alleen op die manier duurzame oplossingen tot stand kunnen komen.

Voor de voorstanders van de vrije-markteconomie geef ik een citaat uit het boek *Loss of Virtue*. Ik citeer : De sympathisanten van de vrije markt schermen met de begrippen vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid, maar in feite hebben zij het alleen maar over vrijheid. Einde citaat.

Het maatschappelijk debat gevoerd door de voorstanders van de vrije markteconomie is te eng economisch en gaat voorbij aan de onderliggende waarden. Aan de zware economische crisis, de stijgende misdadigheid en het groot aantal verstoorde families ligt het waardenfictief ten grondslag. Dit gegeven is essentieel voor de toekomst.

Ook in Vlaanderen willen wij de problemen aanpakken. Wij pleiten voor een verantwoordelijke samenleving. Samenleven is voor ons een zaak van rechten en plichten, een gedeelde verantwoordelijkheid. Wij willen een samenleving waarin de gemeenschapszin centraal staat. Hierbij is het essentieel dat de grenzen van de verantwoordelijkheid van de politici en de overheid worden bepaald.

Een samenleving zonder de inzet van personen, groepen en gezinnen en zonder vrij initiatief en vrijwilligerswerk is onmogelijk. De dynamiek van de Vlaamse samenleving komt hier het best tot uiting. Sommigen pogen dit af te doen als verzuiling, het alternatief is de etatisering. Moeten onderwijs, cultuur en welzijn bij gebrek aan privé-initiatief door de overheid worden overgenomen ?

In Vlaanderen-Europa 2002, in het hoofdstuk over de zorgzame samenleving, wordt enerzijds terecht de rol van de overheid benadrukt. Anderzijds ligt zeer sterk de nadruk op de mantelzorgers, het georganiseerde vrijwilligerswerk en de vrije organisaties.

In het onderwijs wordt de rol van het vrij initiatief en de dynamiek die van

de onderwijswereld kan uitgaan onvoldoende benadrukt. De scheiding van de netten in 2002 wordt in vraag gesteld en de vrijheid van onderwijs moet worden herdacht.

De CVP-fractie stelt dat de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van onderwijs het uitgangspunt moet blijven. De heer Ansoms zal hierop straks nog terugkomen. Deze vrijheid heeft ook budgettaire en inhoudelijke grenzen. Samenwerking tussen de scholen, eventueel over de netgrenzen heen, kan tot een efficiëntere aanwending van de middelen leiden. Dit betekent echter niet dat het pedagogisch project moet worden opgegeven. Deze samenwerking moet uitgaan van de instellingen zelf, in volle vrijheid en kan nooit worden opgelegd door de overheid.

Een creatief Vlaanderen moet ook uitgaan van de dynamiek van het vrije initiatief. Wij zijn dan ook voorstander van het doorbreken van het Cultuurpact en het zich laten ontwikkelen van de dynamiek van de vrije organisaties. Hun creativiteit en hun mogelijkheden om zich telkens opnieuw te vernieuwen en aan te passen, dreigen verloren te gaan door de creatie van een vaag soort pluralisme waarin de eigenheid en de verschillen van allerlei stromingen worden weggevoerd en uitgevlakt tot een kleurloos mengsel.

Er moeten meer middelen komen voor de cultuur. Dit is een duidelijke beleidslijn voor de komende jaren. Deze middelen moeten gaan naar de positieve krachten in de samenleving. Wij betreuren dan ook dat er in Vlaanderen-Europa 2002 niet is gepleit voor het opgeven van het Cultuurpact, omdat in de culturele sector al te veel ideologische en politieke verdeelsleutels worden gehanteerd. Men probeert daarvan nu afstand te nemen en de jongste discussies naar aanleiding van het theaterdecreet, de schrijversbeurzen enzovoort, zijn een positieve evolutie en een toetssteen voor het beleid in de toekomst.

Ook op dat vlak zijn wij voorstander van de grootst mogelijke stimulansen van het vrije initiatief. Gezinnen, verenigingen, netwerken en organi-

saties kunnen heel wat taken van de overheid overnemen, het goedkoper en beter doen, zelfs al ontvangen zij hiervoor subsidies. Ook dat is privatisering.

Wanneer de burger wordt onder-vraagd over wat hij nodig heeft, zal hij veel overheidsdiensten opeisen, maar er weinig voor willen betalen. Veel rechten en weinig plichten. De burgerdemocratie leidt uiteindelijk tot meer staatsbedrijven en nog grotere begrotingstekorten.

In Vlaanderen-Europa 2002 worden de overheid en haar rol in vraag gesteld. Er wordt gepleit voor minder overheid en een beter bestuur. Dit is een zeer belangrijk hoofdstuk. De dienstverlening moet worden verbeterd en men pleit voor een anti-bureaucratische revolutie. Ook de heer Suykerbuyk zal hierop straks terugkomen.

Wij moeten ervoor waken dat over-dreven reglementering niet het dynamisme van de vrijemarktsector doodt. Dit gebeurt niet alleen in de landbouw, ook in de textielsector zijn er op dat vlak alarmerende geruchten.

De Vlaamse minister-president heeft op het economische vlak het debat geopend over de taken van de overheid in de Vlaamse economie. Hij stelt de vraag of we ook niet in Vlaanderen de overheidsbedrijven en -participaties voor een deel moeten privatiseren en de opbrengst bijvoorbeeld niet moeten aanwenden voor wetenschappelijk onderzoek, voor infrastructuur en voor een aangepast omgevingsbeleid. Dit is een heel belangrijke vraag. Onze fractie steunt het initiatief van de minister-president om het debat te openen en te zoeken in welke mate we bepaalde overheidstaken kunnen verlichten en bepaalde overheidsparticipaties kunnen te gelde maken. De GIMV was belangrijk bij het stimuleren van initiatieven in de economische sector, in leefmilieu en ook in huisvesting. De vraag hierbij is echter of de GIMV meerderheidsaandeelhouder moet blijven en of het privé-initiatief niet geleidelijk aan de hoofdrol moet beginnen spelen. Dit zal geval per

Van Rompuy

geval, sector per sector moeten worden onderzocht. Op termijn is de controle van de Vlaamse Raad op structuren waar uiteindelijk nog weinig inzicht bestaat, onhoudbaar. Dit wijst de hele discussie met de KS uit.

Maar de politiek blijft uiteindelijk de verantwoordelijke. Het is bijzonder moeilijk privaatrechterlijke n.v.'s op te richten met beheersautonomie waar het management los van de overheid kan functioneren. Dit is een belangrijk probleem waar we de komende jaren oog moeten voor hebben. Privatisering kan op bepaalde vlakken een aantal problemen oplossen.

In dit verband moeten we er ook voor oppassen dat het **verankerings**-debat niet resulteert in een nieuwe vorm van overheidsinmenging. Niemand betwist dat het voor een economie een goede zaak is dat de **beslissingscentra** in eigen handen worden gehouden. De vraag is hoe dit kan gebeuren en met welke middelen. De industriële sector in Vlaanderen draagt ongeveer 1.000 miljard frank. De globale portefeuille van bijvoorbeeld de GIMV is nu 20 miljard frank, gespreid over verschillende sectoren. Het is evident dat de privé-sector de hoofdrol moet spelen in mogelijke verankeringschema's. Waar in Vlaanderen kan men 50 tot 100 miljard frank vinden om een substantiële bijdrage tot de verankerings te leveren? Hier moet de privé-sector de motor zijn. Er moet een mobilisatiekracht van risicodragend privé-kapitaal komen, het zwaartepunt kan hier immers niet bij de overheid liggen. Voor onze fractie is het dossier nog niet rijp voor beslissingen en is het nodig om de zaak nog eens grondig te bekijken, zoals op de studiedag over de Vlaamse verankerings waar de problematiek heel duidelijk naar voren is gekomen.

In ieder geval is het debat gestart en is het de verdienste van de minister-president dat het verankeringsdebat in Vlaanderen een essentieel debat is, zoals in alle Europese landen. Het is de vraag hoe en met welke middelen en vooral hoe privé-kapitaal kan

worden gemobiliseerd. Het gaat over enorme bedragen: 50 tot 100 miljard frank om een substantiële bijdrage te leveren. De vraag die hierbij rijst is of daartoe bereidheid bestaat en of daarvoor de mogelijkheden bestaan?

De komende jaren zal de werkgelegenheid terug centraal staan. Over de wereldeconomie waait momenteel een storm. Ik heb het rapport van de OCDE over de toekomst van de westerse economie gelezen. Daarin wordt voorspeld dat de industriële sector in de komende 15 jaar zal terugvallen van 20 procent van het BNP naar 2 procent en dat de landbouwsector zal terugvallen van ongeveer 6 procent naar 1 procent. Dat wil zeggen dat 97 procent van de tewerkstelling zal moeten worden gerealiseerd in de tertiaire en de quartaire sector.

Meer dan ooit is het nodig te pleiten voor meer economische groei met de bedrijven als basis voor onze economische welvaart. De nadruk moet daarbij worden gelegd op het **omgevings**beleid. Dat is de goede weg die in het plan 2002 naar voren is geschoven. De fundamentele vraag is hoe wij die economische groei kunnen stimuleren en hoe wij duurzame arbeidsplaatsen kunnen creëren. Het clusterbeleid moet als concept in de praktijk nog worden ingevuld en is momenteel zeker onvoldoende uitgebouwd om tot een grootschalige ombouw van de klassieke sectoren te komen. Het zal voor Vlaanderen een handicap blijven dat het niet echt beschikt over de fundamentele hefboomen van het economisch beleid. De arbeidskosten, de sociale bijdragen, de loonvorming, de fiscaliteit, de munt, de rente, de arbeidswetgeving worden nog altijd op het nationale niveau betwist. Wij moeten bijgevolg bescheiden blijven en wij mogen geen verwachtingen creëren alsof de Vlaamse regering de economische crisis zal doen keren. Dat kan geen enkele regering in West-Europa, ook de Vlaamse niet want die is gehandicapt omdat een aantal fundamentele hefboomen van het economisch beleid in handen blijven van de nationale overheid.

Vlaanderen 2002 pleit voor een

staatsvorming die een dynamisch proces is. De politieke discussie over verdere regionalisering van de sociale zekerheid en van het sociaal-economisch beleid moet in alle vrijheid worden gevoerd. Maar de energie moet volgens onze fractie in de volgende jaren worden gericht op de verdieping. Wij moeten pogen om die Vlaamse autonomie gestalte te geven. Wij zijn ook voor een open Vlaanderen, niet gericht op separatisme. Wij pleiten voor een blijvende Europese gezindheid. Wij mogen ons niet opsluiten noch afsluiten. Vlaanderen is geen consensussamenleving. Er bestaat niet zoiets als een Vlaams project. Dat hoeft ook niet. Toch heeft het geen zin om voor meer Vlaamse autonomie te ijveren en **tegelij**kertijd de Vlaamse samenleving totaal te laten verbrokkelen. De Vlaamse politiek zit meer en meer in een opbod van populisme waar alleen over rechten en niet meer over plichten wordt gesproken. Een eisen- en applausdemocratie. Vandaag bestaat er ook in Vlaanderen te veel aan radicalisering, aan simplisme en slogans. De versplintering van ideeën en partijen is zo groot dat samenwerking haast onmogelijk wordt. Vlaanderen 2002 poogt dit te overstijgen. Het gaat in tegen de tijdsgeest. Het is daarom zo verdienstelijk dat het is opgezet. Het is een realistisch programma waarbij gewezen werd op onze budgettaire beperkingen.

We kennen de kostprijs van waterzuiveringen en rioleringen, het gaat over honderden miljarden frank. We weten wat de problemen zullen zijn van de financiering van ons onderwijs tegen het jaar 2000. We weten wat de kosten zullen zijn van de werkgelegenheid. Het is heel duidelijk dat de Vlaamse regering sterke budgettaire contouren heeft getekend en zij is ook het engagement aangegaan dat Vlaanderen in de komende jaren geen verhoging zal doorvoeren van de fiscale druk op het inkomen uit arbeid en de onroerende voorheffing op de eerste woning. Dit zijn belangrijke engagementen die ons in de komende jaren zullen behoeden voor overdreven fiscaliteit in Vlaanderen.

We betreuren evenwel de demagogie

Van Rompuy

die naar voren wordt gebracht ; alsof in de komende jaren het wel allemaal mogelijk zou zijn. Als ik bepaalde stellingen van de groenen lees over het budgettaire aspect in Vlaanderen en ik zie hun houding in het debat met de welzijnssector, vraag ik mij werkelijk af wie hier de partijen zonder visie zijn.

Anderzijds, is er ook het pure volksbedrog van de VLD. Deze partij schuift naar voren dat men tegen het jaar 2000 de volledige schuld van 600 miljard frank zou kunnen wegwerken door zich te houden aan het natuurlijke tekort. Tegen het jaar 2000 zou men dus 700 miljard frank kunnen besparen, met andere woorden ongeveer honderd miljard frank per jaar, of een reductie van de uitgaven met 20 percent.

De Vlaamse christendemocraten hebben vier generaties lang het beste van zichzelf gegeven om de Vlaamse autonomie gestalte te geven. Gaston Eyskens, Leo Tindemans, Wilfried Martens en Jean-Luc Dehaene hebben deze autonomie gerealiseerd in samenwerking met andere partijen, maar wij waren de motor. Gaston Geens en Luc Van den Brande geven er mee inhoud aan. Dit is onze verdienste en we zullen dit in de komende jaren verder uitbouwen.

Het doet dan ook pijn als onder andere Jos Geysels in een interview met De Standaard meent de spot te moeten drijven met het CVP-programma en zegt dat het programma nietszeggend en vaag is. Als we gedurende 30 jaar voor Vlaanderen hebben gevochten, dan is onze bijdrage onnoemelijk veel groter dan een ecotaks waarmee u waarschijnlijk een voetnoot zult krijgen in de geschiedenis van de Vlaamse autonomie.

Dit project heeft de ambitie om te mobiliseren voor een modern, open, welvarend, democratisch en verdraagzaam Vlaanderen. De Vlaamse regering wacht nu de taak om op basis van de krachtlijnen van het project — visie, samenwerking en Vlaamse identiteit — de nodige beleidsbeslissingen te nemen. Wij zijn niet voor

een Vlaanderen dat zich afsluit van Europa. Wij zijn niet voor een onverdraagzaam Vlaanderen. Wij zijn ook niet voor een Vlaanderen waar het individu centraal staat — de **atomisering** van de samenleving — waar iedereen zich met cheques kan inkopen in onderwijs, cultuur en welzijn, en waar er geen structuren meer zijn. Dat soort Vlaanderen daar bedanken wij voor. Wij willen een Vlaanderen waar de rol van de overheid wordt herdacht. Wij doen een appel aan de positieve krachten in de samenleving.

Dit project is daar een heel goed voorbeeld van, in die zin dat het probeert concreet te zeggen hoe wij Vlaanderen gestalte zullen geven, gebaseerd op de waarde van de openheid en verdraagzaamheid, de solidariteit en de verantwoordelijkheid. Dit is een uitstekend initiatief van de Vlaamse regering en wij zullen dan ook in de komende jaren, op basis van dit project, onze visie als Vlaamse christendemocraten in Vlaanderen gestalte geven.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik zou deze plenaire vergadering graag blijven bijwonen. De subcommissie van Financiën en Begroting heeft echter beslist te vergaderen in aanwezigheid van een aantal vertegenwoordigers van het Rekenhof. Vermits ik de vergadering van de subcommissie moet bijwonen, zal ik een tijdje afwezig zijn. Zodra het mogelijk is, zal ik de plenaire vergadering opnieuw bijwonen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, collega's, ik wil de laatste woorden van collega Van Rompuy herhalen. Hij heeft gezegd dat **Vlaanderen-Europa 2002** een uitstekend initiatief van de Vlaamse regering is. De aanwezigheid van de leden van de Vlaamse regering en de interesse van de meerderheidspartijen tonen echter het tegendeel. De povere aanwezigheid bewijst dat zelfs een agressie-

ve mediacampagne er niet in geslaagd is om het project aan het grote publiek te verkopen.

Hadden wij in het Vlaams parlement niet de afspraak gemaakt om aan het project een debat te besteden, dan zou niemand in Vlaanderen nog spreken van het document !

De reden is eenvoudig : het project Vlaanderen-Europa 2002 mist bezieling en spreekt de bevolking niet aan.

Een politiek project wordt maar een project waar bezieling vanuit straalt op voorwaarde dat de bevolking aanvoelt dat men scherpe maatschappelijke keuzes maakt. Een project kan de bevolking maar aanspreken wanneer zij aanvoelt dat de politieke leiders bereid zijn voor het project risico's te nemen en er hun politiek lot aan te verbinden.

Dat is het grote verschil tussen het politieke project van de vernieuwing van de VLD en het project **Vlaanderen-Europa 2002**.

De andere partijen hebben geprobeerd om de politiek vernieuwing van de VLD af te schilderen als een mediastunt. Zij zijn hierin niet geslaagd ! De opiniepeilingen bewijzen het tegendeel. Meer nog, op bepaalde partijcongressen probeert men ons zelfs achterna te hollen.

De politieke vernieuwing van de VLD is een echt project omdat het scherpe maatschappij keuzes maakt. Ons project geeft het individu een centrale rol in de maatschappij, boven het verzuilde middenveld en boven de overheid. Bij ons krijgt het burgerradicalisme voorrang op de verzuiling. Wij kiezen voor een echte vrije markt als basis voor de economie. De VLD durft zeggen dat selectiviteit de uitgangsbasis voor het sociaal beleid moet worden.

Het zijn scherpe keuzes die discussies uitlokken, maar zij geven een maatschappijbeeld weer. Op die manier wordt er bij de bevolking wat losgeweekt. De VLD heeft in de tijdspanne van één jaar meer dan 300 hoorzittingen georganiseerd waarop meer dan 30.000 burgers hun mening over politiek hebben vertolkt.

Denys

Vlaanderen-Europa 2002 heeft dezelfde ambitie : mensen over politiek en maatschappijkeuzes doen praten !

Vlaanderen-Europa 2002 slaagt niet in haar opzet omdat het document anders is. Het document maakt geen scherpe keuzes. Het is slechts een optelsom van keuzes, een wazig compromis tussen keuzes waar alles **prioritair** is en niets ondergeschikt !

Ik heb het document gelezen. Ik moet bekennen dat enkel mijn beroepsethiek als fractieleider mij gedwongen heeft het document volledig uit te lezen.

Ik heb geen enthousiasme gevoeld, maar ook geen ergernis. Het document laat mij onverschillig en koud. Iets wat onverschilligheid uitstraalt, kan dan ook niet bezielend en levendig zijn en is tot vroegtijdig afsterven gedoemd, en dat maken wij vandaag mee met Vlaanderen-Europa 2002. De afwezigheid bij dit debat is daarvan eens te meer het bewijs. **Dege**nen die het project moeten dragen, namelijk de politieke leiders die ervan aan de oorsprong liggen, handelen vanuit louter partijpolitieke berekening en niet vanuit een gedreven enthousiasme.

De manier waarop het bij de VLD is gebeurd, wordt door de bevolking ook zeer goed aanvoeld. Bij de politieke vernieuwing van de VLD hebben en nemen nog alle dagen bepaalde politici grote en volgens onze normen zware risico's. Sommigen hebben hun vroegere vertrouwde politieke omgeving verlaten, anderen hebben hun vertrouwde omgeving grondig hervormd, op een manier die beklijft en doet opschrikken. De bevolking voelt aan dat hier politici hun loopbaan in de weegschaal durven werpen voor een uitdagend project.

Met Vlaanderen-Europa 2002 is het juist andersom. Politici van CVP en SP willen geen enkel risico nemen. De Vlaamse ministers van de huidige meerderheid willen van dit document een garantiëpolis maken om de eigen machtspositie te behouden. Spijtig genoeg voor hen gebeurt het te door-

zichtig. Zij zijn het zelf niet eens over de te volgen tactiek. Dat bleek trouwens ook uit de gesprekken die in het bureau van de Vlaamse Raad werden gevoerd inzake de aard van dit document. De collega van het Vlaams Blok die eveneens aanwezig was, kan hiervan getuigen. Voor sommigen moest het onder deze en voor anderen onder een andere vorm. Er bestond ter zake een zeer grote onenigheid.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, wat u zegt, is niet ernstig. Er bestond een duidelijke afspraak dat het debat niet polemisch zou verlopen. Alle fracties zouden hun opinie bekend maken. Van meet af aan hebben wij de aard van dit document bekend gemaakt. Collega Van Rompuy heeft het daarvoor nog gezegd, het is geen partijprogramma, geen nieuw regeerakkoord, maar een totaal nieuwe aanpak.

Wij hebben niet de pretentie van het grote gelijk. Wij willen wel een aanzet geven om een discussie op gang te brengen. Uiteraard, één partij zal, in zijn eigen cocon van gedachten en opvattingen, altijd veel scherper en meer geprofileerd de eigen opvattingen eenduidig naar voren brengen.

Wij hebben een poging gedaan om een synthese te maken van doelstellingen omdat wij in de samenleving, gelukkig maar, ook met andere meningen rekening moeten houden. Dat is het uitgangspunt. Ook in het bureau van de Vlaamse Raad werd gezamenlijk nagedacht, en de voorzitter is daarvan getuige, om te komen tot het best mogelijke debat. Ik hoop dat uit dit debat duidelijk moge blijken dat er mogelijk kritiek bestaat maar ook dat nieuwe suggesties worden gedaan, en dat bepaalde voorstellen beter zijn dan degene die in het document zijn vervat. Dit is precies de openheid die wij nastreven.

Ikzelf en ook de collega's zijn ons ervan bewust dat dit een bijzonder kwetsbare opstelling is. Het zou inderdaad veel eenvoudiger zijn om louter te besturen in termen van ontwerp-decreten, van besluiten of van ministeriële beslissingen. Wij doen echter een eerlijke poging om het de-

bat te verruimen en samen te zoeken naar een aantal prioriteiten die wij voor Vlaanderen willen uitwerken. Er kan dus geen discussie zijn over de aard van het document zoals u meent te moeten aangeven.

De heer A. Denys : Welnu, mijnheer de minister-president, dan woonde u het debat in het bureau van de Vlaamse Raad niet bij.

Ik weet momenteel nog steeds niet op welke wijze dit debat zal worden besloten. Zal het gebeuren op basis van een motie waar de **meerderheidspartijen** zich zullen achterscharen of zullen er amendementen worden ingediend ? Niets is duidelijk hieromtrent en dat komt omdat bij de meerderheid onenigheid bestaat aangaande het statuut. Ik weet niet of de CVP bereid is zich daarmee aan te sluiten op basis van een stemming.

Essentieel is dat de parlementsleden zich ervan bewust zijn dat het parlement geen praatbarak is noch een colloquium, maar een plaats waar beslissingen worden getroffen. Het is dus van hieruit dat moet worden uitgemaakt of het project Vlaanderen 2002, door de Vlaamse regering voorbereid, kan worden aangenomen.

Collega's, wij zullen zien hoe de zaken zullen aflopen, maar ik heb de indruk dat tot op heden dienaangaande nog steeds geen eensgezindheid bestaat bij de meerderheidspartijen.

Mijnheer de minister-president, het lezen van de commentaren ter zake heeft bij mij de indruk doen ontstaan dat de CVP van Vlaanderen 2002 liefst een catechismus wil maken die op 11 juli als een soort evangelie voor alle Vlamingen zal worden afgekondigd. Het gaat hier uiteraard om een oude truc van de CVP, met name interne tegenstellingen toedekken door het politiek debat te neutraliseren.

Mijnheer Hancké, een catechismus betekent voor uw partij wellicht niet veel. Ik heb dan ook het gevoel dat jullie eerder speculeren op een langdurig huwelijkscontract, gecementteerd door het gemeenschappelijk

Denys

vakbondsfront . Volgens mij beschouwt u Vlaanderen 2002 als een formule van voorhuwelijksparen. Ik bedoel hiermee het opbouwen van een kapitaal inhoudelijke uitspraken en teksten, waarmee de CVP meer en meer wordt vastgepind aan de socialistische coalitiepartner. Mijnheer Van Rompuy, welk spelletje u ter zake ook wil spelen laat ons compleet onverschillig.

Wij hebben ons lot verbonden aan één partij : de burger.

Minister N. De Batselier : Welke burger bedoelt u ? De Burger heb ik immers nog niet ontmoet !

De heer A. Denys : Daarop zal ik u in de loop van mijn betoog wel antwoorden.

Wij hebben ons steeds voorgehouden het debat openlijk te voeren. Wij wensten niet deel te nemen aan het media-show-gebeuren van de SP. Het was onze bedoeling in het parlement een debat te houden over de toekomst van Vlaanderen en ons standpunt dienaangaande duidelijk uiteen te zetten om alzo de onenigheden ten opzichte van Vlaanderen 2002 te bespreken.

Wij zullen hoe dan ook duidelijker zijn in onze opvattingen dan dit het geval is voor het document Vlaanderen 2002. Dat zal nadien trouwens moeten worden toegegeven.

Wij maakten één inhoudelijke afspraak met de burger. Die afspraak is gebaseerd op de principes van onze beginselverklaring die in volle openheid tot stand kwam op een congres in Antwerpen waaraan 1.500 personen deelnamen.

Heren ministers, dat is reeds het eerste verschil met de totstandkoming van het document Vlaanderen 2002 : dat gebeurde immers traditioneel in de besloten sfeer van technocraten, kabinetsleden en ministers. Voor het overige werd iedereen erbuiten gelaten. Als omgeving werd ditmaal echter niet geopteerd voor een kasteel, maar voor een goed Vlaams hotelrestaurant gelegen in het prachtig West-Vlaamse Heuvelland.

Collega's, wij zullen de vergelijking maken tussen hoe de VLD het Vlaanderen van morgen ziet en hoe Vlaanderen-Europa 2002 dit ziet. Het is niet eenvoudig deze vergelijking te maken, aangezien Vlaanderen-Europa 2002 een mengmoes is van keuzes. Wij zullen de vergelijking maken aan de hand van de principes die wij hebben vastgelegd. De VLD-beginselverklaring vertrekt vanuit een burgerradicalisme dat op een sterk zelfstandig Vlaanderen is gebaseerd en waarin een aantal doelstellingen prioritair zijn. Deze doelstellingen zijn het centraal stellen van het individu, het ontzuilen van Vlaanderen, het doorzichtiger maken van het beleid, het beleid dichter bij de burger brengen en het verbeteren van de kwaliteit in alle domeinen. Als ik de vijf doelstellingen van onze beginselverklaring vergelijk met de doelstellingen van Vlaanderen-Europa 2002, stel ik twee zaken vast.

Er bestaat een fundamenteel verschil wat twee van onze doelstellingen betreft, terwijl er voor de overige drie doelstellingen wel overeenstemming bestaat. Deze drie laatste doelstellingen stemmen overeen qua inhoud, maar ze verschillen fundamenteel op het gebied van de instrumenten en middelen die moeten worden aangewend om ze te verwezenlijken. Ik zal het eerst hebben over de twee fundamenteel verschillende maatschappelijke doelstellingen. Ten eerste willen wij het individu het grootste gewicht geven in de maatschappij en ten tweede willen wij de kanker van de verzuiling wegsnijden.

Collega Hancké, misschien kan dit ook u interesseren. Men verwijt ons dat wij geen inhoudelijke discussie willen voeren, maar als ik het dan over de inhoud heb, luistert u niet.

Minister N. De Batselier : U bent pretentius. Het is zielig.

De heer A. Denys : Ik vraag u alleen om zonder vooroordelen te luisteren.

De heer L. Hancké : Uw uiteenzetting is voorspelbaar. Zal ik ze naar voren brengen ?

Minister N. De Batselier : Er is

slechts één man van uw fractie aanwezig !

De heer A. Denys : Mijnheer de minister, onze fractie heeft van bij het begin gezegd dat zij geen geloof hecht aan het document en dat ze het niet waardevol vindt. Wij hebben afgesproken deel te nemen aan het debat en wij zullen dat ook doen. Verwacht van ons echter geen steun !

Minister N. De Batselier : Wij verwachten dat u hierover een ernstige discussie voert.

De heer A. Denys : Ik probeer dat te doen in de mate van het mogelijke.

Collega's, het verbaast ons dat het individualisme in dit document nog steeds als een van de zeven hoofdzonden wordt omschreven en te allen prijze moet worden vermeden. Doelbewust of niet, het individualisme wordt onmiddellijk gelijkgesteld met materialisme en egoïsme. De CVP en de SP hebben elkaar hier goed gevonden. Hun maatschappijmodel voor Vlaanderen is er een waarin het individu wordt gewantwoord. De tekst is eigenlijk een veredelde weergave van de SP-slogan ikke, en de rest kan stikken. Deze slogan schildert de individuele mens af als een egoïstisch monster dat de rest laat creperen. In dit wantrouwen tegenover het individu hebben de SP en de CVP elkaar gevonden. Voor de CVP moeten de structuren en organisaties — wat nu het middenveld wordt genoemd — de centrale plaats in de maatschappij krijgen. Voor de SP moet de overheid de centrale plaats krijgen. Een overheid die nooit genoeg corrigeert, alles en nog wat subsidieert, overreglementeert en interveineert. Zo komen we tot het unieke model dat eigenlijk nergens van toepassing is, het Vlaanderen van de verzuiling. Voor diegenen die niet goed luisteren, kan het contradictorisch lijken, maar we hebben hier in Vlaanderen een overdreven overheidsoptreden zonder overdreven verstaatsing van structuren. We hebben een zwaar socialisme qua overheidsimpact, maar geen socialisme op het gebied van de structuren.

De Vlaamse overheid moeit zich met

Denys

alles en nog wat in een reusachtige grijze zone, namelijk door massaal bevriende organisaties te ondersteunen. Die organisaties worden door reglementering en subsidiëring zo bevoordeeld dat zij in een oligopoliepositie terechtgekomen zijn. Privé-initiatieven die niet tot de bevriende zuilen behoren, daarentegen maken quasi geen kans.

De voorbeelden zijn in alle domeinen terug te vinden. Vanavond zal collega Van Vaerenbergh interpellieren over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp ; in de landbouw wordt wie niet tot de Boerenbond behoort, gediscrimineerd ; in het onderwijs worden vrije initiatieven die niet vallen onder de Guimardstraat of de ARGO volledig gediscrimineerd. In de sociaal-culturele sector, in de economische sector en zelfs in het milieubeleid, overal komt men ze tegen : de nomenclatura van het zogenaamde middenveld, de ingenieurs van de subsidietechnologie, de professionele vrijgestelde beroepsvergaders die zichzelf en hun eigen structuren bevoordelen.

De problematiek van de verzuiling is niet nieuw ; ze is al een tijdje bekend. Wanneer men erover in de wandelingen met andere parlementsleden over de partijgrenzen heen spreekt, dan erkennen zij de nefaste gevolgen ervan.

Wat mij dan verwondert, is dat de verzuiling in dit document met zijn zogenaamde langetermijnvisie juist gesacreerd en bevestigd wordt en dat men het als evangelie voor heel Vlaanderen wil verkopen.

Daarom kan Vlaanderen 2002 geen weg zijn naar politieke vernieuwing in Vlaanderen. Het is vastgeankerd in een overheidsaanpak die geen rekening houdt met wat er gebeurt aan de basis, met name de mentale ontzuiling, noch met de scheefgegroeide situaties van vandaag, noch met de absolute noodzaak om de rol van de overheid en van het individu te herdefiniëren.

Het overheidsoptreden is in veel do-

meinen te groot, te overbodig. Daardoor worden andere, typische overheidstaken verwaarloosd. Vandaar dat naar ons gevoelen sommige opdrachten opnieuw naar de individuele verantwoordelijkheid moeten worden verwezen.

Collega Van Rompuy beweert dat wij altijd en uitsluitend pleiten voor de individuele vrijheid. Hij heeft wellicht nooit onze documenten gelezen. Voor ons betekent meer nadruk op het individu zowel vrijheid en ruimte als verantwoordelijkheid. Welnu, collega's, het verleden leert ons dat, in tegenstelling tot wat de socialisten verklaren, er zich een averechtse tendens voordoet. Inderdaad, hoe meer taken de overheid op zich neemt en dus hoe meer verstaatsing en overheid, hoe meer de burger denkt dat hij niet meer verantwoordelijk is, hoe materialistischer en egoïstischer hij wordt, zoals wij vandaag moeten vaststellen.

Wij, Vlaamse liberalen en democraten, geloven in een maatschappij waar het individueel respect primeert. Wij geloven dat het individu in een samenleving, in een gemeenschap zelf best het onderscheid kan maken tussen waarde en onwaarde. Dat is wat ons onderscheidt van de CVP. Die partij zit zodanig met haar tentakels aan belangengroepen vast, dat zij nooit, wat zij ook moge beweren op allerhande congressen, het rollenpatroon kan omkeren, waarbij de belangen van de structuren ondergeschikt worden aan dat van de individuele mens. Dit project Vlaanderen 2002 bewijst dit ten volle, in tegenstelling met de verklaringen op hun congres van vorige zondag.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, het beleid dichter bij de burger te brengen, het beleid doorzichtiger te maken, de kwaliteitsaspecten in de maatschappij te onderstrepen : het zijn doelstellingen die in het document Vlaanderen 2002 terug te vinden zijn en die wij ook onderschrijven. Op dat vlak is er eensgezindheid. Er is echter wel een groot onderscheid in de aanpak en de instrumenten die ervoor worden aangewend.

Het beleid dichter bij de burger bren-

gen kan, **onzes** inziens, maar door een massale decentralisatie van gewestbevoegdheden naar het niveau dat het dichtst bij de burger staat, de gemeente.

Het enige wat Vlaanderen 2002 plant is de afschaffing van de provincies en de overdracht van die bevoegdheden naar het gemeentelijk niveau. Om het cijfermatig uit te drukken : het aandeel van de gemeenten in het totale bevoegdheidspakket van de overheid zou stijgen van 8 naar 10 percent.

De heer E. Van Rompuy : Waar staat vermeld dat de provincies moeten worden afgeschaft ?

De heer A. Denys : Collega Van Rompuy, u denk toch niet dat ik uit het hoofd kan zeggen op welke bladzijde dit staat ? Maar, ik dacht dat de afschaffing van de provincies een gegeven was. Maar, als u zegt dat dit niet klopt dan blijkt eens te meer de onduidelijkheid van het document.

Collega's, de Vlaamse regering laat niet aan haar macht tornen. In de tekst van het document blijft het Vlaams centralisme hoogtij vieren. Daarbij wordt wellicht vergeten dat één van de redenen waarom de federalisering bij de bevolking niet echt aanslaat, vooral gelegen is in het feit dat het vroeger Belgisch centralisme door een sterk Vlaams centralisme, veruitwendigd door de bouw van zeer dure administratieve overheidsgebouwen in Brussel, werd vervangen.

Het bestuur dichter bij de burger brengen, betekent voor de VLD dat 20 tot 30 percent van de bevoegdheden van de Vlaamse overheid naar de gemeenten zou worden gedecentraliseerd. Wij wensen alle zaken met een subregionaal karakter naar de gemeenten over te hevelen.

Een typisch voorbeeld hiervan zijn de subregionale aspecten van de tewerkstelling, de zogenaamde STC-werking, die vandaag door het gewestelijke niveau worden gefinancierd, maar ze worden er niet door gecontroleerd.

Het Vlaams parlement houdt terecht nooit debatten over de STC-werking

Denys

in een of andere subregio. Indien dit het geval zou zijn dan zouden wij in het Vlaams parlement evolueren naar het niveau van de provincieraad. Dit is trouwens typisch een materie die in de schoot van de gemeenteraden behorend tot deze subregio, kan en moet worden besproken en gecontroleerd.

Collega's, een dergelijke overdacht betekent ook een herwaardering van het statuut van de gemeentebestuurders, een overheveling van een gedeelte van de huidige administratie. Bovendien moet dit gepaard gaan met een gelijkaardige overdracht van de middelen. Dit is één voorbeeld van de manier waarop wij een radicale aanpak zien om het beleid dichter bij de burger te brengen. Ik verwijs hierbij naar Denemarken. Ook hier moet de gemeente een centrale plaats innemen, zowel ten nadele van de provincies als ten nadele van het Vlaams Gewest.

Mijnheer de voorzitter, bij iedere partij bestaat de bekommernis om het beleid doorzichtiger te maken. Toch durft Vlaanderen 2002 de fundamentele oorzaken van de ondoorzichtigheid niet aanpakken. Meer zelfs — en dat bekommert ons — men voert nieuwe instrumenten in om de ondoorzichtigheid in de toekomst nog te vergoten. Sta mij toe een voorbeeld te geven : de aangekondigde massale invoering van de zogenaamde afspraakovereenkomst. Dit betekent het veralgemenen van de convenanten tussen de verschillende overheden of tussen de overheid en de bedrijven. Dat is een nieuwheid die men wenst in te voeren.

Collega's, wij zijn voorstanders van een contract met de burgers, op voorwaarde dat het contract algemeen en voor eenieder gelijk is. Maar wij vrezzen daarentegen contracten, zoals hier bedoeld, waarbij grotere ruimte wordt gecreëerd voor afzonderlijke en specifieke afspraken tussen de enerzijds de overheid en anderzijds de onderhorigen.

Het afwijken van algemene wetten en decreten, van algemene besluiten

Fractie leider André Denys (VLD) gaf het project Vlaanderen-Europa 2002 een onvoldoende

door het invoeren van specifieke en afzonderlijke besluiten, zal ongetwijfeld de onduidelijkheid in de hand werken. Bovendien zal het de rechts-onzekerheid vergroten en ongelijke behandeling veroorzaken. Bijvoorbeeld, wanneer inzake milieu een bedrijf, via een convenant, andere lozingsnormen dan de algemene lozingsnormen kan bekomen, dan dreigen wij in een moeras van onduidelijkheid terecht te komen, dan dreigen wij in een nieuwe vorm van lobbying en politisering te belanden, waarbij de sterkste invloeden de beste afspraakovereenkomsten zullen opleveren.

Collega's, het gevolg hiervan kan zo worden voorspeld : een reglementering à la carte, met groot onbegrip van de machteloze burger.

De VLD is voorstander van een echte vereenvoudiging, gebaseerd op minder wet en op meer recht : minder wetten, minder decreten, minder reglementering. Wij zijn echter voorstanders van een reglementering die eenieder gelijk behandelt en door een vlotte en betere rechtspraak snel kan worden afgedwongen.

Mijnheer de voorzitter, het verheugt ons dat de Vlaamse regering zwaar het accent legt op het laatste punt, namelijk kwaliteit als doelstelling.

Maar in tegenstelling tot de Vlaamse regering, die het kwaliteitsdebat naar ons gevoelens gebruikt om meer overheidsop treden goed te praten, menen wij daarentegen dat kwaliteit wordt bereikt door minder, maar efficiënt overheidsop treden.

Collega's, het overheidsop treden mag niet worden geleid door een type van bestuurders die als sociale ingenieurs op een quasi wetenschappelijke wijze de toekomst volgens hun eigen doctrine plannen.

Wij willen een overheidsop treden dat niet dicteert, maar inspeelt op de natuurlijke ordening van het marktgebeuren. Het beleid gedirigeerd door wetenschappelijke plannenmakers waarin de wil van de machthebbers primeert, verschilt grondig van onze aanpak waarin de gemeenschappelijke optelsom van de wensen en verlangens van de Vlamingen de bovenhand haalt.

Denys

Dat verschil manifesteert zich in vele domeinen. Wij hebben schrik van het cultuurpessimisme dat het document uitstraalt ; er wordt voortdurend een beschuldigende vinger uitgestoken naar het zogenaamde commercialiseren. De bedoeling van deze regering is duidelijk : het cultuurpessimisme aanwakkeren om een groter overheidsoptreden te bepleiten. Laat ons de zaken zien zoals ze zijn.

De heer E. Van Rompuy : Wat betekent dat, mijnheer Denys ?

De heer A. Denys : Laat ons realistisch zijn in plaats van pessimist !

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Denys, leg mij eens uit wat dat betekent : Cultuurpessimisme leidt tot meer overheid. !

De heer A. Denys : Mijnheer Van Rompuy , lees het document dat voorschrijft dat de overheid meer moet subsidiëren om meer kwaliteit te bekomen. Dat is een lijn die doorloopt naar de pers, naar de BRTN,

De heer E. Van Rompuy : Wat heeft dat met cultuurpessimisme te maken ?

De heer A. Denys : Collega, u zou echt het hoofdstuk over de media en over cultuur eens moeten doornemen, u zal dan vaststellen dat er niets anders in wordt gedaan dan klagen, kriepen als het ware, over de lage kwaliteit van vandaag. In plaats van pessimisme, bepleiten wij realisme. Wij durven zeggen dat niet alles perfect is, maar beweren tegelijk dat de inhoud van veel kranten beter is dan vroeger, dat het aantal ontleningen in de bibliotheken groter is dan vroeger, dat de kwaliteit van veel TV-programma's ook beter is dan vroeger ? Ik geef grif toe dat er ook pulpprogramma's zijn, maar in het algemeen is de kwaliteit van de meeste TV-programma's erop vooruitgegaan.

Minister N. De Batselier : U bent snel tevreden, mijnheer Denys.

De heer A. Denys : Wij verschillen daarover van mening, collega De Batselier .

Wij vinden dat in vergelijking met vroeger er geen verlies aan kwaliteit is. Wij gaan met uw cultuurpessimisme niet mee.

Collega's, alles kan verbeterd worden, maar het misbruik van de pers steun voor de promotiecampagne Vlaanderen 2002 zal de kwaliteit van onze kranten niet verbeteren.

Diezelfde verkeerde overheidsaanpak doet zich ook op andere domeinen voor, zoals bijvoorbeeld in de economische, in de milieu- en in de huisvestingssector.

Wij verbeteren de kwaliteit in deze sectoren niet door ze te verankeren in de overheidssector.

Het zijn niet de GIMV, niet Gimvindus, niet Aquafin, niet Domus Flandria, niet KS die een meerwaarde opleveren in de sectoren waarin ze opereren. Integendeel, ze opereren in een grijze zone die oncontroleerbaar zal blijven ; zelfs met de beste onderzoekscommissie en met de beste rapporten van het Rekenhof zullen ze niet verhinderd kunnen worden met belastinggelden bepaalde bevriende belangen te bevoordelen en andere te benadelen.

Mijnheer van Rompuy, ik was zeer verrast door uw uitspraken over de GIMV, het privatiseren, . . . Na de uitlatingen van CVP-voorzitter Herman Van Rompuy van vorige week waren wij hoopvol. Hij heeft zich zeer duidelijk uitgesproken voor de privatisering van de GIMV en van aanverwante bedrijven.

Consequent met onze nieuwe politieke stijl, hebben wij in plaats van alle voorstellen van de meerderheid af te schieten, collega Eric Van Rompuy per brief uitgenodigd om besprekingen aan te vatten over het vormen van een parlementaire meerderheid met CVP en VLD die samen een beslissing zou kunnen nemen over de wijze van privatiseren.

Toen ik minister-president Van den Brande op het zondagavondjournaal na het CVP-congres hoorde, was ik bijzonder hoopvol. Maar ik heb wellicht slecht geluisterd, ik stel immers vast dat het privatiseren waarover u

spreekt, niet dezelfde inhoud heeft als wat wij met privatiseren bedoelen. Er is een groot verschil tussen woord en daad en met de toespraak van Eric Van Rompuy zakt de idee van het privatiseren van vorige week als een pudding in elkaar.

Mijnheer Van Rompuy, uw fractie wil alleen enkele meerwaarden verkopen, misschien enkele bedrijven privatiseren, maar niet de GIMV, niet Gimvindus, noch de aanverwante bedrijven Aquafin en Domus Flandria. Uit uw zeer voorzichtige uitspraken kunnen uw echte bedoelingen moeilijk worden opgemaakt. Wel duidelijk is dat het niet is wat uw broer vorige week in de pers heeft laten doorschemeren. Het gaat niet om privatiseren.

Minister-president L. Van den Brande : Zoals in het document 2002 duidelijk staat, willen wij nagaan in welke mate de overheid in bepaalde sectoren moet blijven participeren en ook uitmaken welke kerntaken de overheid in de toekomst in de economie nog moet waarnemen. Mijnheer Denys, ik heb bovendien ook gezegd — en dat vermeldt u niet — dat wij de subsidiëring van de bedrijven en ondernemingen willen halveren.

De heer A. Denys : Dat heeft niets met privatiseren te maken.

Minister-president L. Van den Brande : U spreekt altijd over privatiseren, maar ik stel vast dat eerst minister De Batselier in de feiten.. .

De heer A. Denys : . . . gelijk krijgt. Hij is de grote man in deze Vlaamse regering. Hoewel ik vaak grote meningsverschillen met hem heb, moet ik toegeven dat als puntje bij paaltje komt, als het over serieuze zaken gaat en niet over zoiets als een mediashow, hij gelijk krijgt in de Vlaamse regering.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, terwijl u links en rechts wat wauwelt over privatiseren — sorry, voor deze niet-parlementaire term —, stellen wij concreet voor de subsidiëring aan de bedrijven te halveren. In twee jaar heb ik het bedrag van 14 miljard op 10 miljard frank gebracht en ik zal het verder

Van den Brande

terugdringen tot 5 miljard frank. Dat zijn feiten.

De heer A. Denys : Als u het interview met de CVP-voorzitter goed had gelezen, dan zou u weten dat het hem niet om de halvering van de subsidies te doen is. Hij is van oordeel dat structuren zoals die van de GIMV, Gimvindus, Aquafin oncontroleerbaar zijn. Volgens hem moeten die geprivatiseerd worden. Daarop reageert minister De Batselier met een njet en uiteindelijk is hij als het om inhoudelijke zaken gaat, de grote man in de Vlaamse regering, maar misschien niet naar buitenuit. Deze verklaring van de CVP-voorzitter had natuurlijk een doorbraak kunnen betekenen naar een nieuwe economische politiek die in onze richting gaat en dit is het grote verschil met wat in Vlaanderen 2002 staat dat niet uitgaat van privatisering. Het wil de GIMV aanwenden als een instrument voor de verankering en voor het voeren van een economisch beleid.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, de verklaringen van de voorzitter van de CVP en van de minister-president van vorige zondag zijn toch op zijn zachtst gezegd, een flexibele interpretatie van het document Vlaanderen 2002. Op bladzijde 109 van dit document staat immers zeer duidelijk dat de privatisering moet worden tegengegaan in een aantal sectoren en vervangen worden door een strategie van Vlaamse verankering, waarin de GIMV een belangrijke rol kan vervullen.

De heer A. Denys : Dat was ik al vergeten, dat dit er zo duidelijk in stond. Mijnheer Van Rompuy, als u het document Vlaanderen 2002 goedkeurt, dan bent u dus helemaal in tegenspraak met wat u hier op de tribune komt te zeggen en met wat de CVP-voorzitter vorige week over privatisering heeft verklaard.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Denys, u hebt niet goed geluisterd

naar wat ik hier heb gezegd. Ik heb in alle duidelijkheid gezegd dat de CVP-fractie bereid is een debat te hebben over de overheidstaken en over de overheidsparticipaties in de economie. De GTMV participeert in een aantal sectoren. Ik heb er drie genoemd : economie, leefmilieu, sociale huisvesting, en ik heb ook gezegd dat wij ons moeten durven afvragen of het nodig is dat de overheid een meerderheidsparticipatie in die sectoren heeft.

Ik heb niet zomaar alles goedgekeurd wat in het project 2002 staat. Ik heb duidelijk gezegd dat wij eigen accnten willen leggen bij het onderwijs, het schoolpact, het gezondheidsbeleid. Ik heb dus zeker niet alles onderschreven wat in het project 2002 staat, dat is trouwens ook niet de bedoeling. **Vandaag** is het alleen de bedoeling dat wij onze mening zeggen over dit project en onze voorstellen bezorgen aan de Vlaamse Executieve.

De heer A. Denys : Met andere woorden er zal in de Vlaamse Raad niet worden gestemd over Vlaanderen 2002.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Denys, als u goed geluisterd hebt, zult u gehoord hebben dat wij kritiek hebben op de onderwijsplannen, op het cultuurbeleid vervat in Vlaanderen 2002.

De bedoeling van het debat van vandaag is onze mening te kennen te geven aan de Vlaamse Executieve die dan op basis van onze op- en aanmerkingen haar tekst kan aanpassen om in het najaar te komen tot een resolutie met een aantal krachtlijnen voor de komende jaren die niet noodzakelijk allemaal overeenstemmen met de accenten die wij willen leggen.

Mijnheer Denys, een tegenstelling zoeken in de verklaringen van de CVP-voorzitter, die van minister-president en mijn verklaringen, getuigt werkelijk van kwade trouw. Wij hebben alle drie exact hetzelfde gezegd.

Wat het debat over de ankerholding betreft, wil ik erop wijzen dat de mi-

nister-president altijd gezegd heeft dat een ankerholding gepaard moet gaan met een minderheidsparticipatie van de overheid : als de privé-sector niet bereid is massaal mee te investeren in risicodragend kapitaal — en dan denk ik aan een orde van grootte van 50 tot 100 miljard frank — dan zal de ankerholding geen substantiële rol in de Vlaamse economie kunnen spelen. De minister-president heeft altijd de nadruk gelegd op de privé-sector en ik heb vandaag ook gezegd dat dit debat nog niet rijp is voor een beslissing.

Als u hier te kwader trouw, op basis van slogans en valse informatie spreekt, dan demonstreert u de stijl waarmee u de Vlaamse autonomie en het beleid van de Vlaamse regering belachelijk maakt. Het lijkt wel alsof alles wat de Vlaamse regering doet uitzichtloos is en geen enkele betekenis heeft. Ik betreur ten eerste dat u een dergelijk klimaat wil creëren.

De heer A. Denys : Iedereen kan getuigen dat mijn optreden hier niet op een sloganeske manier is verlopen. Ik vergeleek alleen de principiële visie van de VLD en het document.

Als ik u zo bezig hoor, mijnheer Van Rompuy, dan moet ik eerlijk bekenen dat ik ondanks mijn filosofische ingesteldheid nooit CVP-er kan en zal worden. De onduidelijke terminologie die de CVP hanteert, ligt mij niet. Ik hou van duidelijke taal en ik merk een uitermate groot verschil tussen wat Herman Van Rompuy heeft gezegd en wat u en minister-president Luc Van den Brande hebben gesteld. **(Rumoer)**

Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd en probeer nu de hele tijd al mijn gedachtengang naar voren te brengen. Mijnheer Van Rompuy probeert wat ik zeg te vervormen, hij is intellectueel oneerlijk en wil enkel een verwrongen beeld opwerpen van onze visie.

De heer E. Van Rompuy : Uw belangrijkste interventie in de zittingen van dit parlement, hield u in verband met de begrotingsbespreking. U zei dat de VLD tegen het jaar 2000, 100 miljard frank overschot wil verwe-

Van Rompuy

zenlijken. De SERV-norm leidt ons naar een schuld van 600 miljard frank. Dit betekent dat u in de volgende tien jaar 700 miljard frank wil besparen. Welnu, ik verwachtte in feite dat u zou uitleggen hoe u de Vlaamse samenleving ziet binnen tien jaar als u met een budget dat 700 miljard frank lager ligt dan nu, uw doelstelling wil realiseren zonder aan de burger te raken. De uitgaven moeten dus met 20 percent worden gereduceerd. Indien u dit debat had gevoerd, dan had u een interessante en boeiende toekomst. U hebt de ambitie om in Vlaanderen de sterkste partij te worden, om Vlaanderen gestalte te geven. De burger heeft het recht om te weten hoe de VLD in de komende tien jaar 700 miljard frank uit de Vlaamse begroting zal snijden. In plaats van slogans te verkondigen in verband met verzuiling en kwaliteit van het leven, een teken van pure demagogie, moet u nu maar eens duidelijke alternatieven brengen. Ik ben totaal ontgoocheld.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer Van Rompuy maakt ten onrechte gebruik van het recht op interruptie. Hij scheldt alleen onze partij uit en ik krijg niet eens de kans te reageren.

Als wij niet over de begroting hadden gesproken, dan zou men veronderstellen dat de liberalen enkel aan de harde cijfers denken. Ik stuurde doelbewust het debat in de richting van de principes. Op cijfermatig gebied kent u onze visie, zij stond letterlijk in het regeerakkoord van minister Geens. Het natuurlijke tekort moet het uitgangspunt blijven.

Het natuurlijke tekort is het verschil tussen wat de nationale overheid geeft en wat de bevoegdheden inhouden die de Vlaamse overheid heeft gekregen,

Dit principe hebben we altijd gehanteerd en maakte ook deel van het regeerakkoord dat voorzitter Geens met ons sloot, en zelfs van het eerste regeerakkoord dat hij later sloot met

de socialisten. Dit principe werd uiteindelijk niet gehandhaafd. Hoe langer men wacht en hoe meer uitgavenmechanismen men baseert op andere normen, hoe onmogelijker het wordt om deze doelstelling te bereiken.

Mijnheer de voorzitter, ik zal besluiten. Ik heb de indruk dat Vlaanderen 2002 meer en meer oogverblindend is, die moet verdoezelen dat de regering te weinig daadkrachtig is.

Een typisch voorbeeld kan ook worden gegeven in verband met de staats hervorming : meer bevoegdheden en grotere autonomie van Vlaanderen.

Mijnheer de minister-president, als we het document vergelijken met een artikel van vorige week in Knack, dan merken we dat op het ogenblik van het samenstellen van het document in Zevenborre tussen CVP en PSC wordt beslist dat de gemeenschappen niets maar dan ook niets te zeggen zullen hebben bij de onderhandelingen over de staats hervorming. Dat noem ik veel geblaat en weinig resultaat. U gebruikt het document om uw onmacht en uw gebrek aan daadkracht toe te dekken.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, mag ik u even onderbreken ? Ik wil geenszins misbruik maken van het interruptierecht want ik deel uw mening dat u uw standpunt moet kunnen uiteenzetten, maar ik wens erop te wijzen dat ik niets te maken heb met het verhaal waarnaar u verwijst.

De heer A. Denys : Dat is juist.

Minister-president L. Van den Brande : In een vrij land is het toch toegelaten dat over de gemeenschappen of bepaalde groeperingen heen en waar dan ook kan worden gediscussieerd.

De heer A. Denys : Ja, maar zij beslissen en u niet.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, u bent toch voorstander van individuele vrijheid. Het behoort volgens mij tot de basisrechten van de burgers om samen te komen waar ze willen en met wie ze willen.

Iets heel anders is dat niet de heer Gilson of wie dan ook hebben kunnen beletten dat het Sint-Michielsakkoord is ontstaan, dat er essentiële veranderingen tot stand zijn gebracht en dat Vlaanderen beschikt over een eigen parlement . . .

De heer A. Denys : Maar daarin hebt u geen enkele rol gespeeld.

Minister-president L. Van den Brande : Het is dus niet dankzij de Vlaamse liberalen : nu niet en zelfs in het verleden niet.

In 1965 hebben de liberalen zich herpositioneerd op basis van een unitair initiatief zonder enige voorgaande sinds 1830. Ze hebben nooit hun verantwoordelijkheid op zich genomen, met uitzondering van enkele illustere individuen, waarvoor ik een groot respect heb. U kent de personen waarop ik allusie maak.

De partij van de zogenaamde Vlaamse liberalen heeft geen enkele substantiële bijdrage geleverd in de ontvoogding van ons volk. **(Applaus bij de CVP)**

De heer A. Denys : Mijnheer de minister-president, u verwijst altijd naar het verleden, maar ik spreek over het heden. U, als zogenaamde grote voorman van Vlaanderen, hebt in het hele proces van het Sint-Michielsakkoord geen enkele rol gespeeld . . .

De heer E. Van Rompuy : Het tienpuntenprogramma van de Vlaamse Raad ligt mede aan de basis van het Sint-Michielsakkoord. **(Twistgesprekken)**

De heer A. Denys : Er werd bepaald dat de gemeenschappen onderling die stap in de staats hervorming zouden doen. Het is gebleken dat de nationale regering, premier Dehaene dus, het heeft gedaan, en niet de heren Spitaels of Van den Brande. **(Twistgesprekken)** Dit toont het grote verschil aan . . . **(Onderbrekingen)**

Mijnheer de voorzitter, u mag het mij niet kwalijk nemen, maar ik heb het woord gekregen en ik moet nu wel proberen de andere leden te overschreeuwen om me verstaanbaar te maken.

Denys

Dit toont dus het grote verschil aan tussen woord en daad.

Het laatste wat bij ons de deur heeft dichtgedaan om nog enig geloof te kunnen hechten aan het project Vlaanderen 2002, is de tekst over onderwijs en het is dan ook jammer dat minister Van den Bossche nu niet aanwezig is.

Onze eerste reactie was dat het beste onderdeel van het project het hoofdstuk over onderwijs is. We hebben daarop met enthousiasme in de pers gereageerd. De netoverschrijding is volgens ons de enige echte uitdaging en vernieuwing. Dat we het daarmee eens zijn, hebben we duidelijk gezegd omdat we willen aantonen dat we, in tegenstelling tot wat de heer Van Rompy beweert, geen destructieve maar wel constructieve oppositie willen voeren en omdat we over de partijgrenzen heen willen discussiëren.

In de praktijk stellen wij echter vast dat de minister van Onderwijs bij de eerste, en vrij unieke, kans die hij krijgt om de netoverschrijding toe te passen, namelijk bij de schaalvergroting in het hoger onderwijs buiten de universiteit — een niveau waar studenten volwassen zijn en er aan de basis zelf vragen zijn — niet alleen passief blijft, maar dat hij zelfs het tegendeel doet. Hij organiseert de twee netten op een verzuilde wijze. Dit is volledig in tegenstelling met de filosofie van het document.

Als de meerderheidspartijen slechts op die wijze hun eigen teksten au sérieux nemen kan men niet verwachten dat de oppositie dat wel doet.

Mijnheer de minister-president, wij geven u een goede raad mee. Besteed uw tijd aan nuttige zaken, voer een beleid waarbij u tenminste doet wat u zegt en leg Vlaanderen 2002 waar het bij ons al lang ligt, in de lade met veel stof erop. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Baldewijns heeft het woord.

De heer E. Baldewijns (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik zal

mij beperken tot de bespreking van een blik op een creatief en lerend Vlaanderen naar 2002 toe. Mijn fractieleider zal deze namiddag het algemeen politiek kader waarbinnen mijn partij zich beweegt schetsen.

Het hoofdstuk Cultuur van Vlaanderen 2002 is van beperkte omvang, maar is alleszins veelomvattend. Het bevat veel waardevolle elementen die kunnen dienen als basis voor een meer efficiënte cultuurpolitiek. De SP onderschrijft de grondstelling dat Vlaanderen nog meer belang en waarde moet hechten aan de eigen cultuur.

Het verheugt mij dat zeer sterk de link wordt gelegd met onderwijs. De culturele dimensie van de taalvakken en de opleiding van de leraars zijn bekommernissen die elkeen die een toekomstgerichte onderwijsvisie koestert ook deelt.

Om een eigen Vlaamse identiteit tot stand te brengen, zullen wij niet alleen de inspanningen die het onderwijs levert moeten aanmoedigen, maar moeten wij ook aan de gebruikers van het sociaal-cultureel leven de kans geven hun cultureel verleden te herbeleven zodat zij zich wederzijds kunnen verrijken en hun eigen cultuur bestendig kunnen vernieuwen.

Inzake de specifieke en intensieve aandacht die dient te gaan naar de kunst voor kinderen dient de nadruk te worden gelegd op de promotie van de sportbeoefening, zeker nu de zorgwekkende fysieke conditie van de jeugd zo duidelijk is aangetoond. Vanuit de Vlaamse Gemeenschap zal eveneens een permanente aandacht moeten gaan naar de billijke uitbouw van de nog nodige sport- en culturele infrastructuur, rekening houdend met de behoeften van de verschillende leeftijdscategorieën en gebruikersgroepen.

De rol van de bibliotheek, van het boek moet ten volle worden gewaardeerd. De kunst in al haar uitingen moet kansen krijgen. Bijzondere inspanningen dienen te worden geleverd om de drempel naar creatie en participatie voor eenieder zo laag

mogelijk te houden, zodat de kloof tussen creatie en participatie zo klein mogelijk is en men niet uit elitaire overwegingen kunst met een kleine of een grote k gaat schrijven.

Voor het mediabeleid kunnen wij dezelfde opmerkingen maken als voor vele andere sectoren. De dagelijkse gebeurtenissen anno 1993 verschillen zeer van de droomwereld van 2002. Toch kunnen enkele standpunten worden bevestigd. Er moet bijvoorbeeld genoeg geld zijn voor de BRTN. De kwalitatieve eisen aan zowel de openbare als de commerciële omroepen moeten nauwgezet worden uitgetekend en de commercialisering en concentratievorming moeten worden tegengegaan.

Belangrijk lijkt mij de opmerking : het culturele onderzoek staat nergens. Met het gevolg dat over cultuur omzeggens geen gegevens voorhanden zijn en een toekomstgerichte visie op cultuur niet door wetenschappelijk onderzoek gedragen kan worden. Dit geldt ook voor de mediasector.

De economische doorlichting van de mediasector, die in opdracht van de toenmalige minister van Economie, de heer De Batselier, door een universitair team werd gemaakt, is een eerste aanzet om meer klaarheid te brengen in deze ondoorzichtige sector. Een onderzoeksinstituut kan dit permanent opvolgen en meer klaarheid brengen.

Doorzichtigheid en openheid dringen zich op. De manier waarop privé-bedrijven in de mediasector worden gerund, is niet altijd democratisch te noemen. De keuze voor de winstmaximalisatie brengt mee dat ook de berichtgeving niet steeds is wat ze moet zijn. Hierover heeft blijkbaar alleen de privé-ondernemer zeggenschap.

De openbare omroepen staan na de explosie van de commerciële zenders in de jaren tachtig in heel Europa onder zware commerciële en politieke druk. We moeten er alles aan doen om het schrikbeeld van een toekomst met alleen maar zenders die bekommerd zijn om hun winsten te bestrijden.

Strengere kwaliteitsnormen dienen te

Baldewijns

worden opgelegd aan de BRTN, maar ook aan de commerciële en regionale omroepen.

Ook inzake regionale televisie maken wij ons zorgen. Wij stellen ons achter de stelling dat de concentratie in deze sector zal worden tegengegaan, maar wij vragen ons ook af of deze stelling nog niet ten dele is achterhaald. (**On-derbreking door de heer Van Rom-puy**)

Wij bedoelen hiermee dat de initiatieven meestal in handen zijn van een bepaalde belangengroep, zoals dat in bepaalde provincies al het geval is. Het is niet goed dat wij overal een concentratie van macht zouden krijgen en dat die over heel Vlaanderen zou uitdeinen. De democratische structuur is ook voor deze initiatieven een belangrijk gegeven en de gemeenschap moet haar medezeggenschap krijgen.

Mijnheer de voorzitter, tot slot pleit ik voor een doorgedreven beeldopvoeding. Vandaag zitten de jongeren gemiddeld enkele uren per dag achter de buis, maar het kijken wordt nauwelijks aangeleerd. Dit zou één van de uitdagingen voor het beleid moeten zijn, in samenwerking tussen de ministers bevoegd voor het media-beleid en het onderwijs.

Ook inzake onderwijs waardeert de SP-fractie de uitnodiging van de Vlaamse regering om op langere termijn vooruit te denken. Er is immers nood aan een vernieuwend, inhoudelijk debat over het onderwijs.

Voor de SP-fractie moet het onderwijs van de toekomst in de eerste plaats democratisch zijn. Ondanks alle inspanningen in het verleden en in het heden, vervult het onderwijs haar sociale opdracht nog steeds niet ten volle. Denken wij maar aan de ondervertegenwoordiging van jongeren uit sociaal-economisch zwakkere milieus in het hoger onderwijs, hun oververtegenwoordiging in het beroepssecundair onderwijs en aan het groot aantal zittenblijvers.

Het sociale selectieproces begint reeds in het basisonderwijs. Wanneer

de kinderen daar niet in gelijke mate hebben kunnen profiteren van het onderwijs, is hun verdere **onderwijs**-loopbaan gehypothekeerd en daarmee ook hun positie op de arbeidsmarkt. In het basisonderwijs moet het fundament worden gelegd dat elke leerling nodig heeft om later het onderwijs van zijn of haar keuze en bekwaamheid te volgen. Daarom menen wij dat de basisvorming veel aandacht behoeft. Lezen, reken en schrijven zijn basisvaardigheden die de voorwaarden zijn voor heel het verdere leven. Het verwerven van deze basisvaardigheden moet voor alle leerlingen dan ook in optimale omstandigheden kunnen gebeuren. De invoering van de eindtermen zal reeds een belangrijke verbetering zijn. Naast de vermelde **basisvaardig**-heden moet het basisleerplan gericht zijn op een veelzijdige kennismaking met de mens, de natuur en de cultuur. Door de eindtermen zal het basisonderwijs meer leerlinggericht worden zodat de kloof tussen de school en de leefwereld van het kind kleiner wordt en het zittenblijven kan worden beperkt. Om daarin te slagen zijn een frequente begeleiding van de school en van de leerkrachten en een voldoende omkadering van de basisscholen noodzakelijk. Binnen de middelen voor onderwijs zal er derhalve nog een grotere verschuiving in het voordeel van de basisvorming moeten komen. In dat opzicht juicht de SP-fractie de recente maatregel van de minister om vijfhonderd bijkomende onderwijzers in de eerste graad van het basisonderwijs in te zetten toe.

De eerste graad van het secundair onderwijs rekenen wij eveneens tot de basisvorming omdat de eerste jaren van het secundair onderwijs ook een beslissende rol spelen in de verdere onderwijs carrière van de leerlingen.

Uit onderzoeken blijkt dat grotere onafhankelijke middenscholen een beduidend positieve invloed hebben op het slaagpercentage van de leerlingen omdat zij hen voorbereiden op alle onderwijsvormen.

Hierdoor kan de oriëntering doelmatiger en de studiekeuze geleidelijker

gebeuren, waardoor het bekende waternetstelsel wordt vervangen door een positieve studiekeuze.

Een bijkomend argument voor de autonome middenscholen is dat zij niet alleen op pedagogisch vlak voordelen bieden, maar ook op financieel vlak voordeliger zijn. Het verheugt ons dan ook dat er bij de Bond van de Grote en Jonge Gezinnen, de VLOR en op bijeenkomsten van het technisch en het beroepsonderwijs steeds meer stemmen opgaan om het principe van de autonome middenscholen centraal te stellen. Dit moet echter gebeuren zonder afbreuk te doen aan de eenheidsstructuur.

Het secundair onderwijs moet dus kunnen evolueren naar pedagogisch verantwoorde onderwijsstructuren die een positieve en juiste oriëntering van de leerlingen bevorderen, zonder evenwel de vrijheid van schoolkeuze in het gedrang te brengen.

Democratisch onderwijs betekent voor de SP ook onderwijs dat dicht bij de mensen staat, dit wil zeggen gedecentraliseerd onderwijs. Wat lokaal kan worden beslist, moet op lokaal vlak worden beslist. Dit veronderstelt wel dat elkeen zijn verantwoordelijkheid opneemt.

Decentralisatie betekent niet dat de overheid minder verantwoordelijk is voor het onderwijs, maar wel dat zij dat op een andere manier is. In de eerste plaats is de overheid nu niet meer rechtstreeks verantwoordelijk als inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs. Toch ontslaat dit feit de overheid niet van de plicht om ervoor te zorgen dat het gemeenschapsonderwijs haar rol als dienst aan de gemeenschap verder kan blijven spelen. Gemeenschapsscholen zijn immers verplicht zich zo op te stellen dat ieder lid van de gemeenschap er zich thuis kan voelen. Zij hebben bijvoorbeeld niet de vrijheid om bepaalde leerlingen te weigeren of om geen keuze aan te bieden tussen godsdienstlessen en zedenleer. Het gemeenschapsonderwijs mag dus niet verglijden tot een gesubsidieerd net.

Verder moet de overheid ten aanzien

Baldewijns

van alle onderwijsnetten bepalen wat essentieel tot de onderwijsopdracht behoort en vanuit die fundamentele keuze onder bepaalde voorwaarden middelen toekennen. De overheid mag dus geen louter subsidiërende rol vervullen maar moet ook een sturende rol op zich nemen. Scholen die in de gewenste richting evolueren, moeten worden aangemoedigd, scholen die de tegengestelde richting uitgaan, moeten worden ontmoedigd. Meer en meer gaat de overheid vandaag reeds deze weg op, onder andere bij het onderwijsvoorrangsbeleid ten aanzien van migranten. Scholen die de onderwijstijd niet optimaal benutten, kunnen daarvoor nu worden gesanctioneerd. Ons inziens moet de overheid nog verder gaan op deze weg. Belangrijk lijkt ons dat ook de overheid netoverschrijdende initiatieven stimuleert wanneer aan de basis een spontane bereidheid daartoe aanwezig is.

Alle scholen die op kosten van de gemeenschap onderwijs verstrekken, moeten ook tegenover die gemeenschap hun verantwoordelijkheid opnemen. In een multi-culturele samenleving is het bijvoorbeeld ongeoorloofd dat scholen migrantenkinderen weigeren.

In een samenleving met bijna 20 procent werkloze vrouwen is het ook onverantwoord dat scholen meisjes blijven aanmoedigen om toekomstloze richtingen te volgen.

Ook de ouders mogen in dit onderwijsproces hun verantwoordelijkheid niet ontvluchten. Ouders kunnen nu in de lokale raden en in de participatieraden mee richting geven aan het onderwijs. Maar hun grootste verantwoordelijkheid in het opvoedingsproces ligt thuis. De ouders zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het bijbrengen van waarden en grondhoudingen zoals verdraagzaamheid, milieubewustzijn, respect voor de verkeersregels, een gezonde levenswijze, enzovoort. De school heeft hier slechts een ondersteunende rol te spelen.

Tenslotte verwachten wij als SP van

de bedrijven, die ook zowel lokaal als in de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) hun wensen kunnen kenbaar maken, dat zij op hun eigen terrein hun verantwoordelijkheid opnemen en jongeren kansen geven om arbeidservaring op te doen. De engagementen die ter zake in de statengeneraal van het technisch secundair onderwijs werden genomen klinken ons hoopvol. Kortom, ook in het Vlaanderen van 2002 en **daarna**, zal onderwijs de bouwwerf zijn voor de samenleving die wij willen. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer F. Dewinter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, Luc speelt stratego, een schoon Vlaams opstel, Ristore Hope, rijstap met zilveren lepeltjes. Dat zijn enkele weinig vleiende krantentitels over het Vlaanderen-Europa 2002 project. De hersenspinsels van de kabinetmedewerkers van Wivina Demeester, Johan Sauwens, momenteel al dan niet in China, Leona Detiège, Hugo Weckx, Luc Van den Bossche, Theo Kelchtermans en uiteraard last but not least minister-president Luc Van den Brande getuigen van weinig originaliteit en weinig visie. Het is een middelmatig opstel van een brave scholier die niet de bedoeling heeft om op te vallen door originele ideeën of bijzondere stijlvaardigheid. De leraar die het opstel moet lezen, geeuwt van verveling en geeft gauw 10 of misschien 11 punten op twintig om er van af te zijn, zo schrijft Mark Grammens in Journaal.

Het Vlaanderen-Europa 2002 plan is, dat zegt althans de minister-president, revolutionair en vernieuwend. Wij lezen eveneens in het boekje, ik citeer : Vlaanderen moet een eigen moderne parlementaire democratie uitbouwen. De fundamentele democratische beginselen kunnen niet in vraag kunnen worden gesteld, einde citaat, het wordt steeds beter, ik citeer : en de politieke besluitvorming en de democratische controle gebeuren via het Vlaamse parlement. **Einde citaat.** De Vlaamse Executieve permitteert zich zelfs in het boekje, zoals het trouwens een goed schoolmeester past, ook enkele wenken te

geven omtrent de werkzaamheden in wat zij het Vlaamse parlement noemen. Ik citeer : Het Vlaamse parlement zal ook zijn eigen werk moeten moderniseren en een nieuwe relatie met de regering moeten opbouwen. Het diepgaande werk in parlementaire commissies moet de voorrang krijgen. Op de openbare vergaderingen moeten de Vlaamse wetgeving en de strategische debatten de hoofdbroek vormen. **Einde citaat.**

Ondertussen weten wij wat de Vlaamse Executieve bedoelt wanneer zij een nieuwe relatie met het Vlaamse parlement wil opbouwen en hoe de strategische debatten er in het Vlaanderen van 2002 er zullen uitzien. Ik speel even helderziende en voorspel u hoe wij in de toekomst zulke strategische debatten zullen voeren. De minister-president of een van zijn kabinetmedewerkers heeft een spits idee, overtuigt op de ministerraad zijn collega's en geeft de opdracht aan enkele medewerkers om een document op te stellen. De minister-president gaat op zoek naar een uitgever voor dat document. Het wordt in boekvorm op de markt gebracht. Eventueel worden ook de Vlaamse parlementsleden in het bezit gesteld van dit boekje. Dat kan er nog af van het ruime **propagandabudget**. Er wordt een persconferentie georganiseerd. Er worden in heel Vlaanderen hoorzittingen gehouden voor vertegenwoordigers van het politieke middenveld. Met andere woorden, de belanggroepen, de zuielen, de lobby's en uiteraard ook enkele grote ondernemingen die het zich niet kunnen permitteren om daar weg te blijven, brengen er obli-gaat hun avond al geeuwend en vliegtellend door.

Daarna wordt een bedenkelijke televisieshow opgevoerd en verschijnen er in Vlaamse kranten reuzegrote advertenties. Na het boek, de persconferenties, de hoorzittingen, de promotiecampagne, de televisieshow, en de advertenties in kranten en weekbladen mag ook de Vlaamse Raad — vier maanden na de voorstelling van dit fameuze document — zijn mening kwijt over het project **Vlaanderen-Europa 2002. (Onderbreking door de heer Van Rompuy)**

Dewinter

Mijnheer Van Rompuy, ik heb tijdens de eerste zitting na het in boekvorm uitgeven van **Vlaanderen-Europa 2002**, een vrij scherpe uiteenzetting gehouden en vragen gesteld over de manier van werken. Ik heb toen duidelijk gemaakt dat ik het daar helemaal niet eens mee was. U beweert in de inleiding van het boek **Vlaanderen-Europa 2002** dat het project zich tot alle Vlamingen richt. U hebt de legitieme vertegenwoordigers van de Vlamingen, die niet vertegenwoordigd waren aan de tafel toen dit document werd neergepend, met name de verkozen Vlaamse parlementsleden van Agalev, VLD, Rossem en het Vlaams Blok gedurende maanden buitenspel gezet. Ik heb trouwens vernomen dat ook de parlementsleden van CVP en SP niet op de hoogte waren. Daarover is trouwens kritiek in uw eigen rangen geweest.

De heer E. Van Rompuy : Van wie ?

De heer F. Dewinter : Anonimiteit is troef in de CVP-fractie omdat niemand openlijk durft te spreken uit vrees voor de sancties die boven zijn hoofd hangen. Er is evenwel ook binnen uw fractie kritiek geuit op het feit dat uw parlementsleden over de inhoud van dit project slechts op de hoogte waren als ze het document thuis in de brievenbus hebben gevonden, net zoals wij allemaal.

Hoe dan ook, u was niet gehaast om het debat over dit project in de Vlaamse Raad aan te gaan. Het bewijst dat het nooit de bedoeling is geweest van de Vlaamse Executieve en de meerderheidspartijen om over dit fameuze toekomstplan een breed maatschappelijk debat te voeren. U wilde alleen spektakel, show, een reclamecampagne voor Van den **Brande** en de Vlaamse Executieve. Achteraf is echter gebleken dat de timing niet zo bijzonder goed was zoals blijkt uit de liefdesverklaringen aan het adres van de VLD en de bocht van afgelopen zaterdag en zondag op het CVP-congres waar u een bijna openlijk huwelijksaanzoek hebt gelanceerd aan de VLD. Plots komt er dan een debat waarin we moeten praten over een soort regeerakkoord

tussen SP en CVP tot het jaar 2002. Van enige strategie is blijkbaar niet zo direct sprake, het ene project doorkruist het andere.

U had er wellicht een beetje op gerekend dat dit debat toch een maat voor niks zou worden en uit de heel karige belangstelling van de leden blijkt dat inderdaad overduidelijk. Wij hebben zelfs heel even overwogen om u nog wat langer op uw honger te laten en vandaag uit protest tegen deze gang van zaken niet deel te nemen aan het debat. Trouwens, de oppositie had zich daarover gezamenlijk kunnen beraden. Heeft het nut dat wij als oppositiepartij, wanneer wij er inderdaad van overtuigd zijn dat het hier gaat over een propaganda- en reclameproject van de meerderheid, meespelen in dit spel om uiteindelijk alleen maar een acteursrol op te vorderen in een toneelstuk waar de regie en het scenario in handen zijn van de meerderheidspartijen ?

Dit is slechts een vraag ter overweging !

Het Vlaams Blok heeft een andere strategie gekozen. Mijn fractie heeft afgezien van een ostentatief wegblijven tijdens dit debat omdat ons protest andermaal zou uitgelegd worden als een ondemocratische actie. Alle goede intenties waarvan het project **Vlaanderen-Europa 2002** bol staat, verdwijnen als sneeuw voor de zon van het moment dat u het toekomstplan herleidt tot een show en een reclamecampagne.

Wat moet de burger die met besparingen en nieuwe belastingen geconfronteerd wordt, wel denken van al uw ronkende verklaringen als er aan uw reclamecampagne een prijskaartje van 28 tot 100 miljoen frank vasthangt !

Wat moet de Vlaamse burger die de politiek kotsbeu is, wel denken van het opeisen van televisiezendtijd door de Vlaamse Executieve voor hun show !

Het project **Vlaanderen-Europa 2002** is teveel een propagandastunt en te weinig een politieke discussietekst.

De nietszeggendheid van bepaalde hoofdstukken en de opeenstapeling van algemeenheden en overdrijvingen klinken hol en weinig overtuigend.

Het plan **Vlaanderen-Europa 2002** doet mij denken aan de fameuze sovjet-meerjarenplannen die het Kremlin vroeger met veel bombast lanceerde maar die over weinig inhoud en beperkt resultaat beschikten. De manier waarop de Vlaamse Executieve in dit project kwistig omspringt met een aantal rechten, is een schoolvoorbeeld van het gebrek aan realiteitszin die de meerjarenplannen van Kommunistische Partij van de Sovjetunie (KPSU) kenmerkten.

Ik geef een opsomming van de elllange lijst van rechten : recht op wonen, recht op werken, recht op energie, recht op onderwijs, recht op hulpverlening, recht op basisvoorzieningen .

Voor mijn part mogen al deze rechten opgenomen worden in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens ! (**Hevige twistgesprekken tussen leden van de VB-fractie en de heer Van Rompuy**)

Het valt mij bovendien op dat al deze rechten blijkbaar even belangrijk zijn ! De Executieve weigert om prioriteiten op te stellen. Ik citeer uit de tekst van professor Van Meerhaeghe in *De Standaard* van 26 mei 1993 (**Onderbreking door de heer Van Rompuy**)

De heer Van Meerhaeghe is geen lid van onze partij. Hij is geen slecht auteur. Misschien doet u er goed aan een paar van zijn boeken te lezen.

De heer E. Van Rompuy : Ik heb die boeken gelezen, u niet !

De heer F. Dewinter : Ik moet toch geen overzicht van de boeken van de heer Van Meerhaeghe geven.

Ik citeer een passage uit zijn artikel in *De Standaard* van 26 mei 1993 over de reeks rechten die de Vlaamse regering in haar project opsomt : Een hele administratie heeft belang bij de instandhouding en de expansie van de verzorgingsstaat, zelfs als die niet

Dewinter

meer te betalen is. Vandaar dat men steeds nieuwe rechten uitvindt. De staat kan alleen rechten inwilligen als de burgers hem daartoe middelen bezorgen. Als de aanspraak op allerlei rechten de economische mogelijkheid van het land te boven gaat, verliest de kiezer van zijn recht. Einde citaat.

Ik kan professor Van Meerhaeghe hierin bijtreden.

Die inflatie aan rechten is trouwens alleen bedoeld om zand te strooien in de ogen van de burger.

Wie trouwens dacht dat de politici — de CVP, de SP of de Vlaamse Executieve, dit laat ik in het midden — het goed met de burger voorhebben omdat zij allerlei rechten willen toekennen, vergist zich. De enigen die van al deze rechten beter worden, zijn niet de Vlamingen, is niet de bevolking, maar alleen de CVP, de SP, de Vlaamse Executieve, de zuilen, de lobby's en groepen achter de schermen. Zij dringen inderdaad al die rechten op om, op basis daarvan, altijd maar meer administratie en meer middelen voor zichzelf en hun entourage te kunnen opeisen.

Wat mij betreft, hoeft u niet af te komen met het grote pleidooi dat het Vlaams Blok een anti-democratische, racistische partij zou zijn, omdat wij inderdaad bij die opsomming van rechten hier en daar toch wel eens een vraagteken durven plaatsen over de oprechtheid van u en van al degenen die zich steeds maar begoochelingen maken wanneer zij dergelijke rechten naar voren schuiven, maar in feite zeer goed weten wat zij doen en welke belangen zij op dat moment dienen.

Gisteren las ik ook in De Standaard een interview met Agalev-fractie leider Jos Geysels over het plan Vlaanderen-Europa 2002. Hij stelt terecht dat het boekje een soft-ideologie uitademt. Hij heeft gelijk, en hij kan het ook weten want Agalev is de partij van de soft-ideologie, dé partij van de schijnwaarden en de gemeenplaatsten : het anti-racisme, het mundialis-

me, het ecologisme, de tolerantie van soft-drugs, enzovoort. Het boekje is inderdaad een bewijs van de soft-ideologie, van de verschraling en het inhoudsloze van het politieke centrum.

Het 2002-project toont aan dat er bij de centropartijen, SP en CVP, maar uiteindelijk ook bij Volksunie, Agalev en VLD, ideologische vervlakking en dubbelzinnigheid heerst.

Het hoeft dan ook niemand te verwonderen dat de echte verzuchtingen van de kiezer in dit document amper aan bod komen. Men wil met de kiezer een dialoog aangaan, en ik citeer uit het boekje, men wil tot een open gesprek komen. Men nodigt zelfs de Vlamingen uit om hun opmerkingen en suggesties mee te delen. Men organiseert hoorzittingen en debatten om te weten te komen wat de Vlamingen over bepaalde belangrijke thema's denken.

In het plan Vlaanderen-Europa 2002 gaat men echter regelrecht in tegen de wil en de mening van de meerderheid in Vlaanderen. Zo lees ik op pagina 85 van het plan dat de meerderheid van de politieke partijen in Vlaanderen — en men zegt niet de meerderheid van de bevolking of de meerderheid van de Vlamingen — het erover eens is dat men heeft gekozen voor een positief **integratiebeleid** inzake migranten. Met deze zin uit het toekomstplan bevestigt de Executieve datgene wat zij trouwens op pagina 163 beweert, namelijk dat vele Vlamingen menen dat er te veel over hen en boven hen wordt beslist. Mijnheer de minister-president, wat zou daarvan de oorzaak kunnen zijn ? De reden is de wil om telkens opnieuw, tegen beter weten in en vooral tegen de mening van het overgrote deel van de bevolking in, de standpunten van de politieke partijen — van de **bende** van vijf zoals hierboven geciteerd — door te duwen. Niet de beslissingen van partijpolitieke **cenakels**, niet de dictaten van enkele Wetstraat-profeten, niet de **ivoren** torenbeslissingen genomen in **Poupehan** of **Zevenborre**, tellen in een democratie, maar alleen de wil van het volk mag en kan doorslaggevend zijn.

Het verwondert mij trouwens niet dat

de CVP-parlementsleden zich vierkant tegen het referendum blijven verzetten. Zij vertegenwoordigen immers niet de belangen van het volk, maar die van de lobby's, van de zuilen en belangengroepen.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, las u onze **congresbesluiten** ?

De heer F. Dewinter : Die kon ik nog niet inkijken, aangezien u ze ons nog niet verzond.

Wel weet ik wat de parlementsleden aangaande het referendum hebben gezegd.

De heer E. Van Rompuy : En weet u wat ingevolge het referendum werd beslist ?

De heer F. Dewinter : Volgens hetgeen ik las zou het gaan om een halfslachtig en onduidelijk iets, waarvan niemand precies weet wat het uiteindelijk inhoudt.

Bovendien weet ik dat de CVP zich daartegen met hand en tand hebben verzet. Dat is de realiteit en dat kan u niet ontkennen.

Mijnheer Van Rompuy, als u in uw toekomstplan droomt van een democratisch Vlaanderen, beperk dan de macht van de partijen, vakbonden en patroonsorganisaties en andere lobby's ; voer een systeem in van directe democratie, waarbij de burger zelf kan beslissen over een aantal belangrijke thema's. Terloops raad ik u aan het boekje De Vakbondsstaat eens te lezen ; het zal u zeker interesseren.

Op pagina 86 van het toekomstplan beweert u dat Vlaanderen geen monocultuur is. U vergist zich echter opnieuw. Vlaanderen was een monocultuur, maar de traditionele partijen maakten er een multicultuur van. Het merendeel van de bevolking is het daarmee trouwens niet eens.

De redenering die u volgt wanneer u beweert dat Vlaanderen geen monocultuur is, leidt uiteindelijk tot de conclusie dat enkel de integratie van de migranten een logische oplossing is voor het immigratieprobleem waarmee ons land wordt geconfronteerd.

Dewinter

Een dergelijke sofistieke redenering klopt niet en wij zullen ze altijd blijven bestrijden omdat wij Vlaanderen niet willen zien afglijden naar een multiculturele samenleving, waarbij onze identiteit, — een woord dat in dit project nochtans ontzettend vaak wordt gebruikt — cultuur en taal voor de leeuwen worden gegooid. Mijnheer de minister-president, het is trouwens opvallend dat u in het hele boekje slechts concreet wordt wanneer het over dit thema gaat. Op pagina 93 geeft u daarvan een aantal voorbeelden en ik citeer : de Vlaamse overheid zal dat ook hun eigen culturele verenigingen en één. . . — hoe gedetailleerd opeens, terwijl het elders nergens kan . . . — Vlaams intercultureel kunstencentrum steunen. Volgend citaat : de media moeten, naast specifieke programma's van en voor migranten, meer voorbeelden geven van integratie door de inschakeling van migranten als nieuwslezer, presentator en acteur. Einde citaat. Enkel de namen van de programma's waarin u dat graag zou willen, ontbreken nog.

Wat een verschil bijvoorbeeld met uw commentaar over de actieve ondersteuning van onze kunstenaars of de toeristische aantrekkingskracht van Vlaanderen, waarvoor wij nochtans bevoegd zijn, maar die het slechts met enkele regels moeten stellen. Bovendien worden hieraan helemaal geen concrete voorstellen ge-weid.

Het Vlaams Blok klaagt inderdaad de daarnet geciteerde racistische discriminatie aan ten opzichte van de Vlaamse bevolking aan. Dat zullen wij hoe dan ook blijven doen.

Mijnheer de minister-president, in een project dat de pretentie heeft de toekomst van Vlaanderen uit te tekenen tot in 2002 — enige symboliek is niet vreemd aan deze datum : toeval- lig 700 jaar na 1302 — zou toch mogen worden verwacht dat u een aantal oude Vlaamse eisen centraal stelt. Dat is echter niet het geval. Brussel en de Vlaamse Brusselaars worden aan hun lot overgelaten. In het toekomstplan veroorlooft u het zich zelfs optimis-

tisch te spreken over Brussel, ondanks de aanwezigheid van een Vlaamse Brusselaar in uw Executieve.

Op pagina 174 bijvoorbeeld staat te lezen dat Vlaanderen zijn kennen en kunnen bij voorkeur in Brussel zal manifesteren. Het positief toekomstbeeld dat u van Brussel schetst, gaat echter totaal voorbij aan de penibele realiteit waarvoor de Nederlandstaligen in Brussel worden geplaatst. Zij vormen immers een door **francofo-**nen en vreemdelingen bedreigde en verdrukte minderheid die dankzij de traditionele partijen wordt geïsoleerd en afgezonderd van Vlaanderen via het fameuze derde gewest.

Mijnheer de minister-president, er zal meer nodig zijn dan enkele vage intenties om van Brussel een echte Vlaamse hoofdstad te maken. Het had ongetwijfeld getuigd van politieke moed mocht in Vlaanderen 2002 — hét toekomstplan voor het komende decennium — komaf worden gemaakt met Brussel als derde gewest. Op zijn minst had men de stelling moeten verdedigen en poneren dat Brussel beperkt dient te worden tot de huidige negentien gemeenten, dat alle bestuursorganen volstrekt tweetalig moeten zijn en dat het Nederlands en het Frans op gelijke voet moeten worden behandeld.

Mijnheer Weckx, bent u het er, als Vlaamse Brusselaar, niet mee eens dat dergelijke, vrij minimalistische eisen, in dit boekje hadden moeten verschijnen waar het gaat over Brussel, de stad die de Vlaamse hoofdstad moet zijn ?

Minister H. Weckx : Mijnheer Dewinter, de laatste jaren hebt u blijkbaar de parlementaire geschiedenis niet gevolgd. In een groot aantal bijzondere en gewone wetten staat immers dat Brussel beperkt is tot de negentien gemeenten. U verkondigt hier een aantal zaken die totaal achterhaald zijn.

De heer F. Dewinter : Ik had dit graag ook allemaal expliciet in uw toekomstplan willen zien staan. Ik had graag geweten wat u van plan bent met de hoofdstad van Vlaande-

ren en wat u gaat doen met de bijna een miljoen inwoners. Hoe gaan wij die Franstaligen bij Vlaanderen betrekken ? Welk project hebben wij voor die verfranste Vlamingen, die uiteindelijk nog steeds Vlamingen zijn ? Daarover lees ik weinig of niets. Ook over het cultuurbeleid in de rest van Vlaams-Brabant en de met uw goedkeuring gebetonneerde faciliteiten in Voeren, Ronse, Komen en Moeskroen lezen we in dit actieplan helemaal niets. Waarom staat er geen woord in over eventuele hernieuwde culturele betrekkingen tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika, over een eventueel Nederlands Gemenebest ? Ook over Zuid-Vlaanderen en de splitsing van de sociale zekerheid wordt er met geen woord gerept. Verder wordt de federalisering van de landbouw en andere sectoren nergens aangeraakt. Vlaanderen eist in dit document niets. Als lamme goedzakken zijn we tevreden met de kruimels en wentelen we ons in zelfgenoegzaamheid.

Het is ook jammer dat een minister die lid is van de Volksunie momenteel belangrijker zaken heeft in Zuid-China. Misschien wil hij hiermee en met zijn ostentatieve afwezigheid tijdens de televisieshow zijn afkeuring van de inhoud van dit document betuigen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Dewinter, ik denk dat wij elkaar nooit zullen vinden in het normale debat. Ik vind uw opmerking onheus, u weet dat collega Sauvens ziek was en in de volstrekt fysieke onmogelijkheid verkeerde om aanwezig te zijn. Probeer toch eens op te houden met uw insinuaties. We hebben hier een project waarin drie fracties met veel goede wil hebben gepoogd een beeld te geven van hun toekomstvisie voor het beleid. Het gaat hier immers niet om een regeer- of partijprogramma. Probeer u aan de feiten te houden. Ik vind het niet netjes om dergelijke dingen te zeggen in afwezigheid van collega Sauvens.

De heer F. Dewinter : Ik stel enkel vast dat de enige vertegenwoordiger van de Volksunie in de Executieve hier vandaag afwezig is. Gezien het project dat u lanceert, een toekomst-

Dewinter

plan voor het komende decennium, dacht ik dat u het op prijs zou stellen om hier een vertegenwoordiger te hebben van elke partij in uw Executieve. Ik ben van oordeel dat de Volksunie in een dergelijk document een aantal klemtonen en accenten moet kunnen leggen. Het verwondert mij dan ook dat de minister van de Volksunie niet aanwezig is bij dit debat. Zijn partij is immers een Vlaams-nationale partij en ik had dan ook graag een aantal vragen rechtstreeks aan hem gesteld. Dat is alles. Ik hoop dat de ziekte van de heer Sauwens niet wordt gelijkgesteld met het spektakel dat u met onze fameuze baron Frimout hebt opgevoerd. Enige weken nadat hij in uw televisieshow verklaringen kwam afleggen omtrent Vlaanderen-Europa 2002, stapte hij mee op in een anti-separatistische betoging ! Die betoging was gericht tegen Vlaanderen en tegen een groot deel van uw toekomstplan. Met een dergelijke huichelachtigheid hoeft u bij mij niet aan te komen.
(Applaus bij het VB)

Minister-president L. Van den Brande : Het is burggraaf Frimout.

De heer F. Dewinter : Excuseer mij dat ik dergelijke Belgische honneurs aan mij laat voorbijgaan. Ik ben niet voor honderd percent ingewijd in dergelijke geheimen, die alleen toekomen aan die mensen die zich daaraan ondergeschikt maken. Op het ogenblik dat burggraaf Frimout op televisie werd opgevoerd met een rechtstreekse straalverbinding, kon hij zogenaamd niet aanwezig zijn wegens ambtsverplichtingen. Hij zat toen echter wel bij minister Dehousse, omdat hij het wel belangrijk vond om aanwezig te zijn voor een receptie en werkvergadering ! Met dat soort spelletjes moet u ons niet opzadelen. Ze duiden aan hoe huichelachtig dit soort documenten en de show eromheen wel zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Dewinter, dat is nu op drie minuten tijd dat u tweemaal personen in het gedrang brengt.

Wat doctor Frimout betreft – ik zal

hem zo noemen omdat hij een belangrijk wetenschapper is die bovendien als eerste Belgische astronaut de ruimte is ingegaan ; dat is toch nog een verdienste ! Dat heeft toch nog iets te betekenen in de wetenschap..

De heer F. Dewinter : De man, waardoor u zich op uw reis naar Canada liet vergezellen, kwam wel niet opdagen voor uw televisieshow en is zelfs mee opgestapt in een antiseparatistische betoging tegen Vlaanderen en tegen u, minister-president !

Minister-president L. Van den Brande : Ten eerste, voor zover ik weet heeft hij nooit deelgenomen aan die betoging.

Ten tweede, doctor Frimout heeft altijd verklaard – dat is zijn persoonlijke vrijheid, waarvoor ik nog altijd respect heb – dat hij Vlaming en Belg is. Is dat een misdaad ?

Ten derde, ik heb zelf zes dagen kunnen ervaren in Canada hoe hij met de grootste overtuiging onze wetenschappers en onze professoren aan de verschillende universiteiten, onder andere in Montreal, uitdrukkelijk aanpreeft en hoe hij alles in het werk heeft gesteld om de waarde van het Vlaams wetenschappelijk werk bekend te maken.

Ik vind het derhalve bijzonder onfatsoenlijk dat u van iemand die dergelijke inspanningen doet, zich met veel goede wil ter beschikking stelt en met de grootste overtuiging het Vlaams wetenschappelijk werk promoot, beweert dat hij een vijand van het Vlaamse volk zou zijn.

De heer F. Dewinter : Dat zeg ik niet. Ik stel alleen vast dat hij tijdens de televisieshow ter promotie van Vlaanderen 2002 bij minister Dehousse was en dat hij een paar weken na het uitbrengen van het fameuze document Vlaanderen 2002 de platformtekst voor de antiseparatistische betoging in Brussel mede heeft ondertekend.

Door deze vaststellingen rijst bij mij de vraag waar u eigenlijk naar toe wil ? De richting waarheen u uit wil, kunnen wij gedeeltelijk afleiden uit het document Vlaanderen 2002. Wij

krijgen inderdaad de stelligste indruk dat alle netelige onderwerpen die op een of andere manier de Belgische machthebbers zouden kunnen ontstemmen, bewust geschrapt en weggelaten werden.

De kritiek van het Vlaams Blok op de inhoud en vorm van het document verschilt wezenlijk van deze van de andere oppositiepartijen en van de partijen in het algemeen. (De **heer Geysels grimast**) Blijkbaar een pak van uw hart, mijnheer Geysels !

Het Vlaams Blok benadert dit plan niet alleen als een rechts-nationalistische partij, maar ook als een partij die opkomt voor Vlaamse onafhankelijkheid. Uiteraard kunnen wij onmogelijk dit hele plan op drie kwartier gedetailleerd bespreken. Daarvoor is er te weinig tijd. Het is trouwens zeer de vraag in hoever een dergelijk debat de uiteenzettingen van de verschillende fracties naar aanleiding van de jaarlijkse begrotingsbespreking niet overlapt. Mijn fractie heeft zich niettemin de moeite getroost om de inhoud van het toekomstproject Vlaanderen 2002 omstandig te bekritisieren in een lijvige nota die ik u zo dadelijk zal overhandigen.

Zonder het zelf te beseffen, mijnheer de minister-president, moeten de auteurs van dit document, wie dat ook moge zijn, toegeven dat zij uiteindelijk niet in staat zijn om Vlaanderen de komende decennia vorm te geven en een Vlaams toekomstplan neer te schrijven. (**Protest bij Van Rompuy**) De inhoud van het boekje, mijnheer Van Rompuy, bewijst overvloedig dat men op Vlaams niveau niet over de instrumenten noch over de bevoegdheden, noch over de middelen beschikt om een toekomstplan voor Vlaanderen te ontvouwen. Hoe wil men over Vlaanderen toekomst praten wanneer men het enkel mag hebben over milieu, ruimtelijke ordening, cultuur, onderwijs en bepaalde aspecten – nog niet eens allemaal – van het werkgelegenheids-, verkeers- en welzijnsbeleid ?

Ik illustreer dit aan de hand van een voorbeeld. De Executieve tekent een mobiliteits- en verkeersbeleid uit

Dewinter

waarbij zij het autoverkeer wil ontmoedigen onder meer door de invoering van — bijzonder origineel is dat niet, want ook de federale overheid heeft dit al herhaaldelijk toegepast — nieuwe heffingen. Daarbij onderstreept zij dat dergelijke maatregelen slechts resultaten kunnen afwerpen indien ook aan het openbaar vervoer wordt gesleuteld. Ik had trouwens in dit verband ook graag het antwoord van minister Sauwens gehoord. Dat is inderdaad allemaal juist. Maar over bijvoorbeeld de spoorwegen, toch een belangrijk onderdeel van het openbaar vervoer, vinden wij in heel dit boekje geen letter terug, precies omdat de spoorwegen nog altijd een federale materie is en de Executieve daarover niets te zeggen heeft.

Het bewijst ten overvloede onze stelling, namelijk dat u bang bent, dat u niet durft spreken over een aantal materies, die niet tot uw of tot onze bevoegdheid behoren. U bent immers bang om tegen de schenen van België, van de federale en nationale overheid, te schoppen.

Een lichtpunt in het project is dat u de oude, starre en kunstmatige provinciebesturen afschrijft. U zegt dat dit niet in het boek Vlaanderen-Europa 2002 is vermeld.

Mijnheer Van Rompuy, ik heb het opgezocht ; het staat op bladzijde 196. U heeft immers, net als de heer Suykerbuyk, met heel wat misbaar verklaard dat het afschrijven van de provincies er niet in vermeld is. Op bladzijde 196 is gesteld : Herschikking van de provinciale administratie. Om tot een grondige herschikking van de provinciale administratie te komen, is een initiatief van de federale overheid vereist. In afwachting zullen waar nodig voorbereidende maatregelen worden getroffen. Zo zullen, waar mogelijk, nu reeds de bevoegdheden die aan de provincies werden toevertrouwd, herschikt worden naar het gemeentelijk, intergemeentelijk of Vlaamse niveau.. . Einde citaat.

Ik geef toe dat dit, net als het gehele plan, onduidelijk is. **(Protest)** Ik zeg

niet dat het afgeschaft. Ik kan mij wel inbeelden dat een aantal mensen in de typische, wollige, onduidelijke parlementaire en politieke taal, nagenoeg een CVP-SP-taal, daaruit zouden kunnen afleiden dat u de afschaffing van de provincies — wat niet eens een slechte zaak is, wat wij altijd hebben bepleit — in uw boek voorstaat. Mijnheer de minister-president, u zou zich ter zake duidelijk moeten uitspreken. Ik stel vast dat u de passus herleest om te weten wat uw kabinetmedewerkers hebben geschreven. Stel u voor dat u hier stellingen moet verdedigen waarvan u niet op de hoogte bent !

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Dewinter, wij hebben geen aparte exemplaren voor u laten drukken ! U weet dat het boek aan een zeer democratische prijs van 298 frank te bekomen is, vermits wij van onze auteursrechten hebben afgezien !

In dit hoofdstuk wordt gesproken over de solidariteit ten aanzien van alle Vlamingen. Zoals de heer Van Rompuy het zoëven heeft gezegd, wensen wij opnieuw te bepalen welke de aangewezen rol van de provincies in een veel bredere context is. Daarom staat op de kaft vermeld : Vlaanderen-Europa 2002. Ook landen, zonder enige communautaire tegenstelling stellen vast dat hun nationale bevoegdheden gedeeltelijk door Europa zal worden overgenomen. Landen zoals het onze, met twee **cultuurgemeenschappen**, zullen een evolutie kennen naar meer bevoegdheden, die wij evenwichtig wensten voor gewesten en gemeenschappen. Voor ons land gebeurt dit in het Belgische staatsverband.

Daarom zeggen wij in alle duidelijkheid dat wij, ten aanzien van de bevolking, moeten aanduiden welke de kernniveaus van besluitvorming zijn. Dit zijn de gemeenten, uiteraard onze gemeenschap, Europa. De provincies, alsook het Belgisch federaal staatsbestel zijn intermediaire beleidsniveaus en zullen in de toekomst een welbepaalde bevoegdheid krijgen.

Wij hebben echter niet gezegd dat wij de provincies zullen afschaffen. Wij

willen daarentegen wel het debat aanvatten om tot een nieuwe en eigentijdse visie te komen over de precieze toekomstige rol van de provincies. Dit is duidelijk in het document vervat.

De heer F. Dewinter : Dat is niet duidelijk, **zoniet** was daaromtrent geen debat ontstaan. Dit is niet alleen vandaag het geval, maar dit debat wordt ook al geruime tijd in de media gevoerd. Ook in heel wat provincieraden is over deze passus veel tumult ontstaan.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Dewinter, ik verwijs naar het feit — en dat is al een concrete reactie op het project — dat de heer Denys zegt dat niemand daarvan wakker ligt.

Maar, ik verwijs eveneens naar de tientallen reacties die wij van groepen en bewegingen hebben gekregen. Wij hebben honderden reacties van burgers ontvangen. De provincies zeggen dat zij zich, aan de hand van dit document, zelf opnieuw willen beraden en aangeven hoe zij hun werking kunnen verbeteren.

Ik geef één voorbeeld van een provincie die u niet onbekend is, namelijk de provincie Antwerpen.

Ik heb ter zake de uitdrukkelijke mededeling gekregen dat de provinciale mandatarissen en de bestuursverantwoordelijk ken de uitdaging aangaan, vaststellen dat een aantal zaken moeten worden verbeterd, dat zij zich beraden en een document voorbereiden waarin zij aangeven hoe zij de zaken zien.

De essentie van het project is immers van besprekingen en debatten te voeren over de wijze waarop de werking in de toekomst kan worden verbeterd.

Dit is uitstekend. Laten wij deze debatten voeren ! Men is blijkbaar dergelijke houding van een Executieve niet gewoon, maar dit is de doelstelling van het voorliggende project.

De heer F. Dewinter : Met de vergaderingen waarop alle parlementsleden uit de provincie Antwerpen wer-

Dewinter

den uitgenodigd en die wij uit protest niet hebben bijgewoond, kreeg ik de indruk dat de bestendige deputatie vooral wilde lobbyen om de afbouw van de provinciale bevoegdheden tegen te gaan.

Onze partij is voor de afschaffing van de provincies en onze fractie heeft dat in alle provincieraden steeds verdedigd. Dit is een nutteloos niveau.

Mijnheer de minister-president, amper tien percent van de bevoegdheden in ons land zijn toegekend aan de gemeenten. In de Scandinavische landen zijn veertig percent van de bevoegdheden toegekend aan de gemeenten. Naar mijn mening moeten er een aantal bestuurlijke tussenniveaus verdwijnen.

Het provinciale niveau is volstrekt nutteloos. Het werd gecreëerd door de Belgische Staat. Waarom willen het federale niveau, het Hof en alles wat daarrond hangt, de provinciale bevoegdheden niet uit handen geven? Om de eenvoudige reden dat de gouverneurs niet democratisch worden benoemd, maar door de Koning en de hele klik die rond hem hangt. Daarom zijn de provincies zo belangrijk.

Als separatisten en voorstanders van Vlaamse onafhankelijkheid pleiten wij voor de afschaffing van dit niveau.

Mijnheer de minister-president, u zou er beter aan doen dit standpunt bij te treden, want het provinciale niveau is een niveau tegen Vlaanderen. Deze structuur werd gecreëerd en wordt in stand gehouden om het Belgische centrale gezag te blijven bestendigen. **(Onderbreking door de heer Van Rompuy)**

Mijnheer Van Rompuy, op dergelijke opmerkingen ga ik niet in. U weet zeer goed wat ik bedoel met het machtsspel rond de benoeming van de provinciegouverneurs.

Mijnheer de minister-president, wat u vergeten te schrijven bent in uw toekomstplan is dat Vlaanderen geen toekomst heeft zolang het versmacht

wordt door het Belgisch federalisme. U weet nochtans zeer goed dat het een bewuste Belgische politiek was en is om aan gewesten en gemeenschappen geen bevoegdheden toe te kennen die tot een globale en coherente maatschappijvisie aanleiding kunnen geven. U moet mij eens komen vertellen hoe u een toekomstplan voor Vlaanderen kan opstellen wanneer Vlaanderen geen eigen fiscaal beleid kan voeren, wanneer de Vlamingen niet kunnen beschikken over de inkomsten van het sociale zekerheidsstelsel, maar hun zuur verdiende centen bij miljoenen en miljoenen zien wegvloeien naar Wallonië, wanneer we niets te vertellen hebben over het algemeen sociaal-economisch beleid dat traditioneel bepaald wordt door unitaristische Belgische vakbonden en patroonsorganisaties, wanneer we niet over internationale bevoegdheden beschikken en niets te zeggen hebben over het burgerlijk recht en het strafrecht en wanneer we evenmin onze mond mogen opendoen over die thema's die de burger vandaag de dag ter harte gaan: het vreemdelingen- en het veiligheidsbeleid?

In plaats van openlijk toe te geven dat we in Vlaanderen niet over voldoende middelen en bevoegdheden beschikken om een toekomstplan voor Vlaanderen uit te tekenen, verliest de Vlaamse regering zich, en nu citeer ik opnieuw Mark Grammens, toch geen Vlaams Blokker, in een bombarie van zelftevredenheid die schril in tegenstelling staat tot haar reële macht. Einde citaat.

De heer E. Van Rompuy : Mark Grammens is tegen separatisme.

De heer F. Dewinter : Gezien dit toch een vrijblijvende babbel is zonder concrete besluiten kunnen we misschien een aantal gezaghebbende commentatoren uitnodigen om hun mening te kennen te geven.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy : Drie maanden geleden was Mark Grammens duidelijk tegen het separatisme.

De heer F. Dewinter : Dat is niet veranderd.

De heer E. Van Rompuy : Dat is veranderd sedert hij een beheersmandaat voor het Vlaams Blok heeft.

De heer F. Dewinter : Mijnheer Van Rompuy, ik stel vast dat u het debat niet ernstig neemt en dat u daarmee ook een beetje minachting betoont voor het vele werk dat door de kabinetten wordt gepresteerd. Ik vind dat spijtig.

Mijnheer de minister-president, in plaats van een toekomstplan uit te geven dat, om redenen die ik heb aangegeven, namelijk omdat u niet de politieke moed heeft om tegen de Belgische schenen te stampen en omdat u niet durft te raken aan de bevoegdheden die nog steeds Belgisch zijn, noodgedwongen pover en mager uitviel, had u er beter aan gedaan na te gaan wat er fout loopt. Dit is het eerste probleem. Het tweede probleem is uiteraard dat een aantal concrete Vlaamse eisen niet in het document staan. In plaats van in het offensief te gaan, hebben we met dit plan als Vlaamse Gemeenschap, als volk op weg naar onze onafhankelijkheid, een gewichtige stap achteruit gezet. We bevinden ons opnieuw met dit plan in het defensief. We wentelen ons in zelfgenoegzaamheid, en wekken door het lanceren van dergelijke bombastische, nietszeggende toekomstplannen verwachtingen en illusies die we nooit zullen kunnen inlossen, zolang wij niet streven naar volledige Vlaamse onafhankelijkheid, zolang wij ons neerleggen bij de vazallenrol, de marionettenrol die ons nu is toegekend door het Belgische en federale niveau. Ik wil besluiten met twee citaten. Een eerste citaat van professor Van Meerhaeghe en dit luidt: Vlaanderen-Europa 2002 is een nutteloze, eenzijdige en onevenwichtige publikatie die niet blijkt te weten wat de individuele en niet-georganiseerde Vlaming bekommert. Einde citaat. Het tweede citaat is van Mark Grammens: De Vlaamse regering had er beter aan gedaan het studiewerk van haar kabinetten te laten voor wat het was en een korte verklaring uit te geven, waarin zij zegt dat zij niet over de politieke be-

Dewinter

voegdheden en middelen beschikt om een maatschappijvisie te ontvouwen. Einde citaat.

Het echte toekomstplan voor Vlaanderen, de Vlaamse eis bij uitstek, kan worden samengevat in één woord : onafhankelijkheid, maar dat woord is niet terug te vinden in het project en mag sinds kort ook niet meer in de Vlaamse Raad worden uitgesproken. Mijnheer de minister-president, als u de pretentie hebt uzelf minister-president te laten noemen — u hebt daartoe zelfs een rondschrijven bezorgd aan al uw diensten — dan zou u dat woord en het echte toekomstplan voor Vlaanderen, namelijk onafhankelijkheid, moeten kennen. **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, als laatste spreker voor deze voormiddag en gelet op de verdeling van de spreektijd in mijn fractie, zal deze uiteenzetting kort zijn.

Dit project heeft veel kritiek. Toch lijkt het mij zinvol een poging te doen om tot een brede maatschappelijke en politieke consensus te komen, die deze legislatuur overstijgt, over een aantal basisopties in de diverse sectoren waarvoor de Vlaamse regering bevoegd is. Er moet daarbij wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. De eerste voorwaarde is dan dat deze tekst een sneuvelnota mag zijn. Deze tekst moet op basis van allerlei reacties, ook van de oppositie en van maatschappelijke groepen, kunnen worden bijgestuurd. Dat betekent ook dat uiteindelijk dit geen project meer zal zijn van de Vlaamse Executieve, maar van de Vlaamse Raad. Om dit project enige zin te geven, is dat een consequentie die we moeten aanvaarden. In de commissie voor Cultuur heb ik menen te begrijpen dat de minister van Cultuur het met die visie eens kans zijn.

De tweede voorwaarde houdt in dat de oppositie bereid moet zijn om dit document niet te beschouwen als een

tekst van de politieke meerderheid en om van dit document ook haar document te maken.

De derde voorwaarde is dat de thema's moeten worden beperkt en dat het document niet te uitgebreid mag zijn. Nu is het document eerder een overzicht van alle mogelijke beleidsterreinen. Men kan er bij manier van spreken bijna alle begrotingsprogramma's in terugvinden. Het is niet mogelijk hierover een ruime consensus te bereiken. Er zijn nu eenmaal — en gelukkig maar — politieke meningsverschillen.

De enige manier om dit project zin te geven, is het beperken tot een aantal maatschappelijke basiskeuzen, zoals over ruimtelijke ordening, pluralisme, onderwijs of minderheden in Vlaanderen. Dit betekent voor mij dan ook dat de definitieve tekst van het document veel korter mag zijn.

Ik zal alle onderdelen van het project niet overlopen. Ik heb al aangekondigd dat nog andere leden later het woord zullen nemen.

In aansluiting met de discussie die ik in de commissie voor Cultuur heb gevoerd met onder andere de heer Dierickx, zal ik evenwel bondig wat dieper ingaan op noties zoals identiteit, verscheidenheid en culturele eigenheid die heel vaak voorkomen in het document, en dit niet alleen in het hoofdstuk Cultuur.

De heer Dierickx merkte in de commissie terecht op dat geen definitie wordt gegeven van deze begrippen. Wat is bijvoorbeeld eigenheid ? Bestaat eigenheid wel ?

Het is alleszins aangewezen om in het document een omschrijving te geven van deze begrippen. Uiteraard hebben ze met cultuur in de ruime zin van het woord te maken. Ik zal me beslist niet wagen aan een mogelijke definitie van cultuur, maar cultuur heeft uiteraard te maken met wat in een gemeenschap ondanks talrijke verschillen toch als samenhang kan worden beschouwd in wereldbeelden, levenswijzen, gedragingen, normen, verwachtingen en waarden.

De voorzitter : De heer Dierickx

vraagt het woord voor een interruptie.

De heer L. Dierickx : In een parlementaire vergadering moeten we inderdaad nadenken over **basisbegrippen** die we voortdurend gebruiken, zelfs in regeringsdocumenten. In documenten van de nationale regering wordt gehandeld over BNP en werkloosheid, maar wij gaan — God zij dank — verder.

Cultuur moeten we onderscheiden van het artistieke.

De heer H. Lauwers : Inderdaad.

De heer L. Dierickx : Die begrippen worden vaak verward. Met sommige filosofen kunnen we toch wel stellen dat cultuur alles is wat **natuurbe-dwang** is. Uiteraard komt er dan bij dat begrip heel veel kijken.

Een ander probleem vormt de term eigenheid waarmee we wel zullen blijven worstelen.

De heer H. Lauwers : Mijnheer Dierickx, ik ben het volkomen met u eens, zowel wat de omschrijving als wat het onderscheid betreft tussen cultuur en eigenheid. Deze begrippen worden trouwens in verschillende betekenissen gebruikt.

Het is ontegensprekelijk dat wij in de ruime betekenis van deze begrippen deel uitmaken van een Europese, westerse cultuur. Die is onderscheiden van bijvoorbeeld een islamitische cultuur.

Deze Europese cultuur is momenteel in volle beweging omdat de wetenschap, die een van de basisdragers is, haar paradigma in vraag stelt, waardoor de levens- en wereldbeschouwingen op de helling komen en nieuwe begrippen en samenhorigheden ontstaan.

Wij maken daar deel van uit. Wij zijn eigenlijk westerlingen, Europeanen met een Europese cultuur. Bestaat er echter ook een Vlaamse cultuur ? Bestaat er een Vlaamse identiteit binnen die Europese cultuur ? Hoe belangrijk is dat dan ?

Er is ontegensprekelijk de taal die wij delen met de Nederlanders. De taal

Lauwers

is een van de belangrijkste dragers van de cultuur, een van de belangrijkste expressiemiddelen. Taal schept bovendien ook cultuur en beïnvloedt het denken. Wij ondervinden dat het scherpst wanneer we bepaalde nuances uit onze taal willen omzetten in een andere taal of omgekeerd. Dat is een facet van onze eigenheid.

Ik ben er zelf van overtuigd dat ook de geografie, het landschap, het klimaat onze leefgewoontes mee bepalen en maken dat wij anders zijn dan bijvoorbeeld de meer mediterrane volkeren. Leven in een plat landschap is nog wat anders dan leven in de bergen of in bepaalde typisch agrarische streken die wij opzoeken als we met vakantie zijn. Misschien beïnvloedt onze omgeving ons veel meer dan we zelf beseffen. Dan is er de geschiedenis die in ieder geval anders is dan die van Nederland. Daarvan moeten we ons ook bewust zijn. Gaandeweg denk ik dat de geschiedenis ook de houding en gedragingen van de Vlamingen mee bepaald heeft. Er is iets van, dat de Vlamingen de neiging hebben tot zelfrelativeren, bijvoorbeeld wat zijn positieve en negatieve kanten heeft. en Vlamingen stellen zich nogal argwanend op ten opzicht van alles wat met de overheid te maken heeft en ook dat heeft positieve en negatieve kanten.

Het is wellicht waar dat de gemiddelde Vlaming bereid is om hard te werken, zeker voor zichzelf en liefst in het zwart. Vlamingen zijn nogal spitsvondig en pragmatisch en zijn gemakkelijk bereid tot het sluiten van compromissen. Dat heeft zeker positieve kanten. Het is misschien juist daardoor dat wij onze ontvoogding zonder geweld hebben kunnen realiseren. Dat brengt anderzijds misschien ook mee dat fiscale fraude voor ons een algemeen aanvaarde hobby is. Al die dingen onderscheiden ons van de andere Europeanen binnen dezelfde Europese cultuur. **(Onderbreking door de heer Van Rompuy)**

Wij zijn daarin zeker niet uniek, maar het tekent ons toch een beetje.

Al deze trekjes vormen natuurlijk geen cultuur, ze zijn niet het wezen van een cultuur. Trouwens, als ik een slecht karakter zou hebben, mijnheer de minister-president, zou ik dan moeten zeggen dat het openbare sociale leven ook een deel van onze cultuur is en dat het vroegtijdig sluiten van cafés een **cultuurvernietigende** maatregel is.

De voorzitter : De heer **Geysels** heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, het wordt een interessant debat wat betreft gedachtenwisseling en cultuur, begrippen als identiteit en eigenheid, die dikwijls in Vlaanderen 2002 voorkomen, worden hier ter sprake gebracht.

Aanvankelijk somde u een aantal evidente en correcte elementen op die volkeren onderscheiden. De laatste minuten breidt u ze wel erg ver uit en ik wacht vruchteloos op het moment dat u een of andere studie aanhaalt die dit alles bevestigt. Zelfs als alles waar is, kunnen die elementen dan genoeg gewicht in de schaal leggen om ze met het begrip de Vlaamse eigenheid, de Vlaamse cultuur te definiëren. Daarmee zet u zich namelijk in negatieve zin af tegen eender welke andere vorm van eigenheid.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : In het groene gedachtegoed heerst een grote samenhang. Zoals u zult merken sluit mijn vraag aan bij die van de heer Geysels.

Ik geloof dat samenhang geen deel uitmaakt van de essentie van het begrip cultuur. Veel van wat u zei, kan onderwerp zijn van een onderzoek zowel en discussie. Ik stel voor dat u de opinie van Mon Detrez in De Morgen eens leest. Hij neemt daarin de zogenaamde Vlaamse eigenheden punt voor punt onder de loep en vraagt zich dan terecht af of het al dan niet over een eigenheden gaat. Als ik zelf bijvoorbeeld in contact kom met mensen uit de islamitische wereld, dan verbaast het mij telkens weer hoe gelijk wij, mensen in feite

zijn, hoe moeders en vaders ten aanzien van hun kinderen dezelfde zorgen koesteren. Welke soort verscheidenheid inzake het bedwingen van de natuur is zo groot dat mensen zelfs niet kunnen samenleven in een rechtsstaat. Laat staan een federale rechtsstaat ? Als er eigenheden bestaan die mensen beletten samen te leven in een rechtsstaat, dan steunt u in zekere mate het standpunt van het Vlaams Blok.

De heer H. Lauwers : Dat beweer ik ook niet. Voor mij bestaat er wel degelijk een zeker onderscheid tussen eigenheid in de vorm van kenmerken van een gemeenschap en het bestaan van een eigen cultuur. Bovendien sluit ik het samenleven van culturen binnen politieke entiteiten absoluut niet uit. Het federalisme is trouwens een van de meest geschikte methodes om juist aan die vorm van samenleving gestalte te geven. Dat is het wat u eindelijk eens moet begrijpen want het is niet de eerste keer dat wij in verband daarmee botsen.

Ik ga nog even in op de vraag van de heer Geysels. Natuurlijk kan ik hier niet met wetenschappelijke bewijzen komen aandragen. Zoals u wellicht weet, ben ik psycholoog en ik kan u de literatuur inzake identiteit aanbevelen. Wel, men weet het niet echt, hé. Het gaat hier grotendeels om een intuïtief begrip en er zijn geen sluitende definities die hierop van toepassing zijn. Het is ook niet nodig om daar een afdoende definitie aan te geven. Er is wel zoiets als eigen kenmerken. Dat is voor mij evenwel geen reden om daar trots op te zijn. Er zijn zowel positieve als negatieve aspecten, maar op zichzelf is eigenheid geen enkele waarde : wij zijn gewoon, zoals wij zijn, als groep. Dit betekent niet dat wij dingen kunnen verwezenlijken waar wij trots op mogen zijn.

Soms verheffen wij bepaalde kenmerken van onszelf tot een waarde. Het is niet omwille van onze hoge morele standaard dat wij van onszelf dat wij een vredelievend volk zijn. Indien dit zo is, is dit uit lethargie, omdat wij gewend zijn compromissen te sluiten en uit de geschiedenis hebben geleerd dat extremismen tot ex-

Lauwers

cessen leiden. Wij menen eigenlijk dat niets het waard is om voor te sterven, dus zeggen wij dat vrede het meest belangrijke is.

Het is dus niet verkeerd sommige eigenschappen wat in de verf te zetten, maar wij mogen ze niet overroepen of verheerlijken. Sommige eigenschappen zijn charmant, andere onhebbelijk, sommige moeten worden bevorderd, anderen dan weer bestreden.

Door onze taal, onze geografische ligging en onze lotsgeschiedenis vormen wij willens nillens een gemeenschap binnen Europa. Een Vlaamse Gemeenschap zijn dus meer dan een economische regio. Toch vormen wij geen etnische homogene groep. Hoeveel onder ons zouden niet afstammen van Spanjaarden, Franssen, Oostenrijkers, Duitsers, Canadezen of weldra Marokkanen? Het belet echter niet dat wij voldoende gemeenschappelijkheden hebben om een gemeenschaps- of een solidariteitskring te vormen. Die gemeenschapsvorming is niet belangrijk omdat wij een eigen Vlaamse cultuur zouden hebben die zo onderscheiden is van de Europese, — de Nederlandstalige cultuur is daar een aspect van — maar door het samenspel van de taal, de geografische ligging en de gemeenschappelijke lotsgeschiedenis vormen wij een Vlaamse gemeenschap, en is er een solidariteitskring ontstaan. **(Onverstaanbare onderbreking door de heer Dierickx)**

Het bestaan van één kring sluit nog grotere concentrische kringen niet uit. Vlaanderen is een solidariteitskring, een politieke gemeenschap.

Wij zijn cultureel verwant met de Nederlanders, maar onze gemeenschappelijke geschiedenis is anders, er is een nuance. Hoewel wij een grote verwantschap hebben op het vlak van de taal en onze gelijke geografische ligging, kan niet worden gesteld dat wij met hen één grote gemeenschap vormen.

We vormen met hen wél een taalcultureel gebied Dierickx het natuurbe-

dwang noemt. Door onze Vlaamse accenten geven wij aan de algemeen Westerse cultuur toch nog een eigen expressie, eigen herkenningpunten. Dit geldt voor de primitieven, voor Rubens, Breugel, én voor Roger, Raveel, voor het volksdansen, én voor Rosas of Vande Keybus. Maar ook geldt dit in ruime zin, voor onze bouwstijlen, onze eetgewoonten, onze ruimtelijke ordening, de manier waarop wij omgaan met lucht en water, onze politieke stijl, onze machtsaanwending, het wetenschapsbeleid of voor het optreden als Vlamingen in de wereld. . . Het is allemaal Vlaanderen. Het is onze manier van omgaan met de Europese cultuur, maar dit is niet altijd iets om fier op te zijn, integendeel.

Mijnheer de voorzitter, Vlaanderen is dus een historische-, een taalspecifieke-, en een geografische gemeenschap in Europa die recht heeft op een eigen politiek bestuursniveau in een federaal verband.

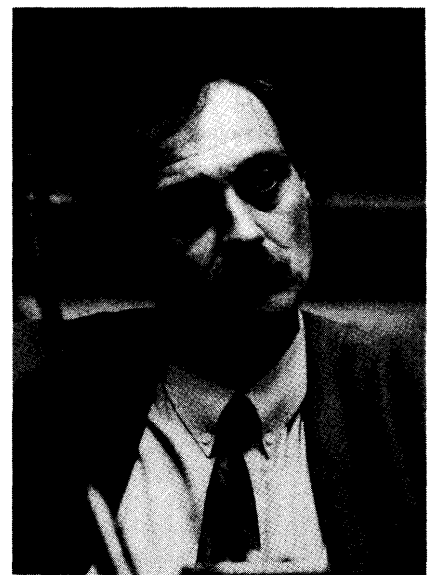
Vlaanderen heeft ook eigen accenten die een expressie zijn van die Europese cultuur, maar daarin dikwijls blundert en schittert door smaakloosheid, affairisme of het zal onze tijd wel duren. Dat is óók onze manier, onze eigenheid binnen de Westerse cultuur. Daarom geloof ik dat er iets bestaat als identiteit, eigenheid. Op het esthetische domein van culturele expressie doen we het lang niet zo slecht, in vroegere eeuwen niet en ook nu niet.

Minister-president L. Van den Brande : De beschouwing die u maakt, is wel essentieel. U zegt dat er elementen, onder andere de taal, historisch te omschrijven zijn. Maar de vraag die wij hierbij kunnen stellen is of we daar fier op moeten zijn? Mogen we, kunnen we en moeten we onze accenten, eigen aan onze cultuur, herkenbaar stellen? Er is een verschil tussen het sublimeren, er fier op zijn en tussen het erkennen van blunders en van dingen die echt aan verbetering toe zijn. Er bestaat een interactie tussen de mens en de samenleving, tussen verschillende culturen. Eén van de kernvragen is of het wel aanvaardbaar is om bepaalde dingen herkenbaar te stellen, zonder daarbij een

volgende stap te zetten? Ik ga akkoord wanneer u zegt dat bepaalde zaken herkenbaar mogen worden gesteld, zonder daarom te zeggen dat we daarin absoluut de beste zijn, of zonder ons comparatief op te stellen ten aanzien van anderen.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de minister-president, er zijn enerzijds natuurlijk dingen die we mogen cultiveren en misschien wel sterker dan we tot nu toe deden omdat er ook waardevolle elementen zitten in de accenten die we leggen en de manier waarop wij bijdragen tot de Westerse cultuur. Anderzijds moeten we ook kleinheden erkennen, die we niet moeten cultiveren. Het zich onderscheiden, het zich herkenbaar maken in een groter geheel, in internationaal verband dan, kan en mag, gewoon omdat men er is, omdat men bestaat.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Lauwers, ik ervaar vaak dat een aantal kunstenaars en intellectuelen meer en meer moeite hebben om te zeggen dat er iets herkenbaar Vlaams is. Ik spreek mij hier

VU-Kamerlid Herman Lauwers ging in zijn uiteenzetting tijdens het debat over het project Vlaanderen-Europa 2002 dieper in op de begrippen identiteit, eigenheid en cultuur

Van den Brande

niet uit over de waardemeter. Ik zoek in de gesprekken die wij hebben gevoerd rond de teksten naar een antwoord op dit probleem. Hoe komt het dat er een aantal zeggen dat alles universaliteit is en niets identiteit? Ik wil het begrip identiteit niet overtrekken maar bestempelen als het herkenbare aan goede en minder goede elementen, aan vreugde en schaduwzijden van onze cultuur of taal.

De voorzitter : Mijnheer Dierickx, ik kan u echt het woord niet meer geven want de heer Lauwers is aan zijn laatste minuten spreektijd toe. Wanneer ik hem nog herhaalde malen laat onderbreken, dan rest er geen tijd meer voor de anderen. U zal straks tijdens uw uiteenzetting kunnen repliceren.

Mijnheer Lauwers, u heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de voorzitter, ik wil even kort op de laatste opmerking van minister-president Van den Brande ingaan.

Wanneer wij spreken over de artistieke elementen van onze cultuur dan heeft dat niet noodzakelijk met de taal te maken. Het eclecticisme, het samenrapen van elementen, daar een milkshake van maken, ik denk hier aan dansprojecten zoals **Rosas**, en iets volledig nieuws doen, **heeft** niets met taal te maken. Maar het is door Vlamingen gemaakt. Het gegeven zelf in een regio te leven waar zulk een grote diversiteit aan culturen zich

kruisen en waar er ook een grote openheid is voor wat er van diverse zijden binnenkomt, er iets mee doen, is de uiting van een zekere eigenheid en accentuering binnen de Westerse cultuur.

Het is soms enigszins pervers om cultuurdragers als promotoren van de Vlaamse regio naar voren te schuiven. Kunst is immers dikwijls net de expressie van ongenoegen, van wijzen op gevaren en van niet vervulde wensen en dromen. Cultuur is dikwijls de expressie van geval van onrecht, van roofofbouw, verloederend of economische kortzichtigheid. Dit staat dan ook vaak haaks op onze maatschappelijke manier van doen. Dikwijls is cultuur een uiting van kritiek, het is een tegen-beweging, een opstand.

Mijnheer de minister-president, ik heb enigszins het wrange gevoel dat cultuur in deze teksten iets te gemakkelijk wordt gerecupereerd door de politiek. Wij hebben het recht ons als gemeenschap te legitimeren, ook op politiek vlak. Het heeft zeker nut om een bepaald soort zelfrespect en een zekere eigenwaarde te bevorderen. Wij hebben eigen culturele expressies en wij zijn daarin bij uitstek een niet-gesloten Europese regio. Laat ons echter ook bescheiden zijn. Vlaamse eigenheid is soms veel mercantieler, pragmatischer en kortzichtiger dan uit vele van die zogenaamd Vlaamse culturele prestaties blijkt. Vaak hebben we die prestaties ondanks onze eigenheid.

Deze eigenheid staat iets te ongedefi-

nieerd, iets te veel, met iets te veel enthousiasme en affirmatie in deze tekst. Uiteindelijk zijn wij als politieke gemeenschap nog maar pas begonnen. Wij moeten dan ook nog alles bewijzen, zowel op het vlak van de cultuurpolitiek als op het vlak van de politieke cultuur.

We mogen op dat vlak ambities hebben, we mogen daarmee vooruit willen. Een beetje meer zelfrespect mag. Er is wel degelijk veel om fier op te zijn, maar er is toch ook nog veel om beschaamd over te zijn. Ik denk dat ook dit aspect in deze teksten in aanmerking moet kunnen komen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag. ,

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 12.57 uur.

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 25 mei 1993

Vaste verslaggever : E. De Groot, secretaris van de commissie

— Vraag om uitleg van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, betreffende de problematiek van dioxines en de chloorchemie.

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller

Uit een recent rapport van Greenpeace bleek nog maar eens dat de chloorchemie, en op de eerste plaats de PVC-producenten, verantwoordelijk is voor zware milieuvervuiling, ondermeer door dioxines. Op de Derde Noordzeeconferentie onderschreef ons land de doelstelling om tegen 1995 de emissies van dioxines met 70 % te verminderen. Om die doelstelling te realiseren dringen zich structurele maatregelen op, namelijk de afbouw van de chloorchemie.

Gaarne vernam de vraagsteller van de Vlaamse minister een antwoord op de volgende vragen :

1. Kan de minister een overzicht geven van de meetcampagnes inzake dioxines die in Vlaanderen al zijn uitgevoerd ? (OVAM, VITO, ..)
2. Welke maatregelen heeft de minister genomen om de doelstelling van de Derde Noordzeeconferentie inzake dioxines te realiseren ?
3. Heeft de minister aan de chloorchemie gevraagd om een uitstapsscenario op te stellen ?

2. Antwoord van de Vlaamse minister

1. Door het Bestuur Milieu-Inspectie wordt momenteel een meetcampagne uitgevoerd bij de huisvuilverbrandingsinstallaties naar ondermeer dioxines. Het betreft metingen en analyses van dioxines in de rookgassen, in de vliegias en in voorkomend geval (bij natte gaswassing) ook in het slib en het afvalwater.

Bij andere sectoren werden nog geen systematische meetcampagnes georganiseerd.

Uit een recente situatieschets die door het VITO werd opgesteld ten behoeve van het Sector Plan Lucht (milieubeleidsplanning) blijkt dat de huisvuilverbranding verantwoordelijk is voor 60 % van de geregistreerde dioxine-emissies. Andere dioxine-emissies worden veroorzaakt door diffuse bronnen die hoofdzakelijk verband houden met thermische processen (verbranding, verwarming, verkeer) en in beperktere mate met metallurgische processen en met het bleken van papierpulp. De chloorchemie kan volgens deze situatieschets niet worden aangewezen als een significante bron van dioxine-emissies.

2. Aangezien de huisvuilverbranding verantwoordelijk is voor 60 % van de emissies moet prioritaire aandacht aan die sector besteed worden. De geleidelijke implementatie van de in Vlarem II opgenomen bepalingen, in het bijzonder wat betreft de bedrijfsvoering en de verblijftijd van de verbrandingsgassen in de naverbrandingskamer, zal een belangrijke weerslag hebben op de totale dioxine-emissie. Het probleem van dioxines en de doelstellingen van de Noordzeeconferentie wordt momenteel verder onderzocht in het kader van de opstelling van het Sector Plan Lucht (milieubeleidsplanning).

Bovendien wordt in het kader van de ad hoc Technische Commissie Noordzee — waar Gewestelijke en Federale ambtenaren maandelijks overleg plegen inzake de opvolging van internationale beleidsontwikkelingen met betrekking tot de bescherming van de zee en onder meer over de opvolging van de Derde Noordzeeconferentie — gewerkt aan het “stofdossier dioxines” in relatie tot de sector van de afvalverbrandingsinstallaties. In dit stofdosier, dat in 1993 beschikbaar dient te zijn, wordt naast de bronnen en de emissies van dioxines tevens aandacht besteed aan de beleidsmaatregelen.

3. Op heden heb ik aan de chloorchemie niet gevraagd om een uitstapsscenario op te stellen. Een dergelijke drastische maatregel kan immers pas genomen worden wanneer er voldoende objectieve wetenschappelijke gegevens voorhanden zijn om dit te motiveren. Wel wijs ik de vraagsteller op twee initiatieven die ik genomen heb en waarvan het resultaat de basis zal vormen voor mijn toekomstige beslissingen over de sector.

Enerzijds is er de door mij geïnstalleerde werkgroep “Tessenderlo Chemie”, waarin alle milieu-aspecten van genoemd bedrijf te Tessenderlo en Ham worden besproken. Anderzijds loopt bij het VITO een onderzoeksproject over de “Milieubalans van kortcyclische PVC-verpakkingen”. Deze milieubalans wordt opgesteld aan de hand van een “levenscyclus-analyse”. De VITO-studie wordt in de zomer afgerond.

3. Repliek

De vraagsteller zegt dat de dioxinevervuiling door chloorchemie een nieuw gegeven is dat veel meer aandacht zou moeten krijgen bij het wetenschappelijk onderzoek. Er zijn volgens hem nu al voldoende argumenten aanwezig om een uitstapscenario voor de chloorchemie in overweging te nemen.

Volgens de vraagsteller is er niet veel tijd meer over om de doelstellingen van de Derde Noordzeeconferentie te verwezenlijken. Blijkbaar bevindt men zich nog steeds in het stadium van de voorbereidende studies, die nog moeten worden afgerond. Er rest ons nu nog maar twee jaar om de doelstelling van vermindering met 70 % van de dioxine-emissies te bereiken.

De minister stelt dat de nieuwe elementen over de chloorchemie die uit een Nederlandse studie zijn naar voor gekomen, zullen worden onderzocht door het **VITO**.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 26 mei 1993

Vaste verslaggever : E. De Groot, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer F. Van den Eynde tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, betreffende het arduinverwerkend bedrijf Moerman te Berlare.

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller

In de krant "De Morgen" van maandag 17 mei verscheen het volgende artikel : aan het bedrijf Moerman, een marmerbedrijf gelegen te Berlare Dendermonde, was door de plaatselijke burgemeester een exploitatievergunning verleend tot het einde van dit jaar. Tegen deze beslissing van de burgemeester werd door de gouverneur van Oost-Vlaanderen beroep aangetekend bij de Bestendige Deputatie op 10 februari. Conform het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning schorst dit beroep de beslissing van de burgemeester. De Bestendige Deputatie heeft 4 maanden de tijd om over dit beroep uitspraak te doen, in casu tot 10 juni. Dit betekent dat het bedrijf Moerman tot ten laatste 10 juni over geen geldige exploitatievergunning beschikte.

Eveneens conform het bovenvernoemde decreet hebben bevoegde ambtenaren de bevoegdheid om toezicht uit te oefenen op de naleving van het decreet en kunnen zij bij niet-naleving van het decreet dwangmaatregelen opleggen. De gewone gerechtelijke politie behoudt evenwel haar bevoegdheden terzake.

Bij het bedrijf Moerman werd dit toezicht uitgeoefend door twee inspecteurs van de Bijzondere Milieuspectie (BMI). Deze dienden vast te stellen dat het bedrijf Moerman inderdaad werkte zonder geldige exploitatievergunning. De BMI maande het bedrijf dan ook aan elke werking stop te zetten, aanmaning waaraan geen gevolg werd gegeven. De BMI ging dan ter plaatse om de machines te verzegelen (bevoegdheid gegeven door art. 32 § 1 van het voornoemde decreet) doch de toegang werd hun ontzegd door vader en zoon Moerman. Hoewel de bevoegde ambtenaren de lokalen van het bedrijf mogen betreden op elk ogenblik van de dag en van de nacht zonder huiszoekingsbevel, wensten deze ambtenaren hier veilig te spelen en vroegen toch een huiszoekingsbevel, welke hen werd toegezegd door de onderzoeksrechter ter plaatse. Ondertussen ontving men in de rijkswachtkazerne van Dendermonde echter een telefoon van de kabinetschef van de minister om elke actie tegen het bedrijf Moerman onmiddellijk stop te zetten. Volgens de kabinetschef kwam de opdracht echter van de minister zelf.

Kan de minister mij dit officieel bevestigen : heeft hij zelf de opdracht gegeven tot het stopzetten van elke actie tegen het bedrijf Moerman ?

Is de minister niet van mening dat hij door zijn handelswijze zijn bevoegdheid is te buiten gegaan ? De BMI is immers opgetreden, volledig conform het decreet van 28 juni 1985, waar de procedure tot het verlenen van een exploitatievergunning, het toezicht en de dwangmiddelen bij niet-naleving van het decreet volledig zijn uitgewerkt. Is de minister niet van mening dat hij hier het decreet van 28 juni 1985 naast zich heeft neergelegd ? Is de minister eveneens niet van mening dat hij, op het vlak van het verlenen van de exploitatievergunning zelf, eveneens zijn bevoegdheid is te buiten gegaan ? Volgens het voornoemde decreet is tegen een beslissing van de burgemeester immers enkel en alleen een beroep mogelijk bij de Bestendige Deputatie, en niet bij de Vlaamse Executieve. Evenmin staat in het decreet op enige wijze vermeld dat de Vlaamse Executieve rechtstreeks en op eigen houtje mag optreden.

Kan de minister mij mededelen of het tot zijn bevoegdheid behoort de BMI terug te roepen midden een onderzoek ? Wordt hierdoor de onafhankelijkheid van de toezichthoudende ambtenaren niet in het gedrang gebracht ?

Is de minister niet van mening dat hij in deze zaak tegelijkertijd partij en rechter is ? Het bedrijf Moerman is immers gelegen in het kiesarrondissement van de minister. Heeft dit laatste niet alles te maken met de beslissing van de minister ?

Heeft de minister door zijn handelswijze ook niet het principe van de scheiding der machten, het hoofdprincipe van onze staat, met beide voeten getreden ? In het voornoemde decreet staat immers vermeld dat de gewone gerechtelijke politie al haar bevoegdheden behoudt. De onderzoeksrechter van Dendermonde had dus het recht een huiszoekingsbevel af te leveren.

Conform artikel 39 § 1 van het voornoemde decreet kan diegene die de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten niet naleeft, alsmede diegene die het bij of krachtens dit decreet geregelde toezicht op de inrichtingen verhindert, gestraft worden met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en met een geldboete van 100,- fr. tot 100.000,- fr. Is de minister niet van mening dat hijzelf en zijn kabinetschef het toezicht op het bedrijf Moerman door de BMI hebben gehinderd ?

2. Tussenkoms van de heer L. Barbé

Belangrijker dan dit concrete dossier op zich is de algemene toepassing van artikel 64 van Vlare, dat bepaalt wanneer een bedrijf zonder vergunning kan gesloten worden.

Dit dossier is volgens de heer Barbé geen bagatel. Het bedrijf werkt al dertig jaar zonder milieuen exploitatievergunning. In 1985 is bovendien ook nog gebleken dat het bedrijf geen bouwvergunning had. Dit alles is te wijten aan zogenaamde vergunningencarroussels, waarbij aanvragen om vergunning, afleveren van vergunning en beroepsprocedures elkaar afwisselen.

De milieu-inspectie is hier terecht opgetreden. Het is alleen onbegrijpelijk waarom de milieuinspectie niet vroeger is opgetreden.

Wat het optreden van de minister betreft zijn er twee vragen. Blijkbaar heeft de minister op 16 maart 1993 een ministerieel besluit getroffen, dit is de dag voor het optreden van de milieuinspectie. Wat was daarvan de inhoud ? Op 17 maart was er volgens de heer Barbé geen enkele reden voor de tussenkoms van de minister. Waarom is hij dan opgetreden ?

3. Antwoord van de minister

Aangezien het verhaal waarover de heer Van den Eynde het had reeds uitvoerig aan bod gekomen is in de media, zal ik mij hier beperken tot het beantwoorden van zijn concrete vragen.

Mijn kabinetschef heeft inderdaad aan de Milieu-inspectie opdracht gegeven het bedrijf Moerman voorlopig met rust te laten. Deze opdracht kwam er na een overleg tussen mijn kabinetschef en mijzelf. Ik ben hierbij mijn bevoegdheid niet te buiten gegaan. De dag voordien immers had ik een ministerieel besluit ondertekend waarbij het dwangbevel van de milieu-inspectie werd opgeschort in afwachting van een uitspraak door de Bestendige Deputatie over het nog hangende beroep.

Het is de gewoonte dat pas tot de actie wordt overgegaan nadat de administratieve beroepsprocedure uitgeput is. Dit staat trouwens evenzeer zo in de interne richtlijnen van het BMI. Met mijn tussenkoms heb ik er dus eigenlijk slechts voor gezorgd dat de Milieu-inspectie haar eigen interne richtlijn zou respecteren.

Aangezien het decreet aan de toezichthoudende overheid een zekere appreciatie-ruimte laat om te oordelen over de noodzaak van een optreden, is deze interne richtlijn niet in tegenspraak met het decreet. De tussenkoms van mijn kabinetschef, die zoals ik reeds zei slechts de naleving van de interne richtlijn beoogde, kan dus evenzeer zonder het decreet geweld aan te doen.

In tegenstelling met de bewering van de heer Van den Eynde heb ik aan het bedrijf Moerman op geen enkel ogenblik een exploitatievergunning gegeven, of zelfs maar enig uitzicht gegeven op een exploitatievergunning. Ik heb slechts een beslissing genomen over het beroep dat door Moerman was ingesteld tegen de dwangmaatregel van de milieu-inspectie. Deze procedure verliep volledig conform de decretale bepalingen.

Het Bestuur Milieu-inspectie (en niet de Bijzondere Milieu-inspectie zoals de vraagsteller en anderen laten uitschijnen), is een deel van mijn administratie. Als bevoegde minister draag ik de politieke verantwoordelijkheid voor het optreden van mijn administratie. Ik heb deze verantwoordelijkheid trouwens reeds meermaals opgenomen op de tribune in de Vlaamse Raad.

Het BMI vormt samen met de overige milieu-administraties een onderdeel van de uitvoerende macht, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld het parket. In die optiek is het dan ook normaal dat ik of mijn kabinetschef — opdrachten of bevelen kan geven, ook aan het BMI.

Wel ben ik van oordeel dat het BMI zo onafhankelijk mogelijk moet kunnen optreden. Het BMI hoort als administratie echter wel het beleid van de minister gestalte te geven of uit te voeren. Mijn beslissing om de Inspectie terug te roepen heeft niets te maken met de ligging van het bedrijf Moerman, maar alleen met mijn betrachting het Milieubeleid geloofwaardig te houden. Ik ben ervan overtuigd dat ik, in geval er niet was tussengekomen, op deze tribune had moeten verantwoorden hoe het mogelijk is dat een klein bedrijf middels zoveel machtsvertoon wordt gesloten, uitgerekend de dag nadat ik een andersluidende beslissing had genomen, terwijl andere grotere bedrijven straffeloos de wet kunnen blijven overtreden. Deze problematiek werd trouwens recent nog behandeld in de Vlaamse Raad naar aanleiding van het optreden van de inspectiediensten bij veehouders in de Kempen.

De scheiding der machten is een principe dat ik minstens even zeer waardeer als de interpellant ; ik zal mij er dan ook voor hoeden om dit principe met de voeten te treden. Ik ontken dus zeker niet het recht van de onderzoeksrechter om een huiszoekingsbevel af te leveren of de overige bevoegdheden van de gerechtelijke politie. Op het ogenblik dat de Milieuinspectie werd aangemaand om zich terug te trekken waren, volgens mijn informatie op dat ogenblik, de inspecteurs echter niet belast met een gerechtelijk onderzoek. Zij waren zinnens een administratieve dwangmaatregel ten uitvoer te brengen

en hadden hiervoor de steun van rijkswacht en parket gevorderd. Dit is niet te vergelijken met de situatie waarbij het parket het BMI om technische ondersteuning verzoekt bij een bepaald strafonderzoek. Ik zal hoe dan ook in dit laatste geval niets ondernemen dat het gerechtelijk onderzoek zou kunnen schaden.

Indien er van "verhinderen van toezicht" sprake is, dan is dit uitsluitend in hoofde van de heer Moerman geweest. Hij heeft immers de toegang tot zijn bedrijf ontzegd.

Mijn beslissing in beroep over de dwangmaatregel hield in dat de dwangmaatregel werd bevestigd maar slechts uitwerking kreeg na de uitspraak in beroep door de Bestendige Deputatie. Nu de vergunning op 13 mei jongstleden werd geweigerd, kan mijn beslissing uitvoering krijgen, wat ik ook in de media zo heb verklaard, en is er dan ook geen sprake van het verhinderen van toezicht door het BMI.

4. Repliek

De vraagsteller vraagt of het niet zo is dat na het beroep van de provinciegouverneur bij de Bestendige Deputatie tegen de beslissing van de burgemeester, het bedrijf zijn exploitatie had moeten stopzetten.

De minister antwoordt dat het decreet de appreciatiebevoegdheid laat aan de bevoegde instantie. Dit betekent dat wat het toezicht betreft, gewacht wordt met ingrijpen tot na de uitspraak van de instantie die het beroep moet behandelen. Dit is ofwel de minister, ofwel de Bestendige Deputatie. De dag na de uitspraak in beroep kan worden ingegrepen.

De heer Barbé zegt dat uit het antwoord van de minister blijkt dat de milieu-inspectie in de fout is gegaan. De milieu-inspectie heeft hier blijkbaar willen optreden tijdens de nog lopende procedure.

Toch zijn er volgens hem nog twijfels over de gewettigheid van de tussenkomst van de minister. Dit bedrijf zou nooit een vergunning mogen krijgen. Het ligt bovendien deels in een woonzone en deels in een natuurgebied.

De minister stelt dat het bedrijf in feite geen milieuproblemen veroorzaakt. Het probleem is echter dat het slecht ingeplant is. Dit had kunnen voorkomen worden als de bedrijfsleider van goede wil zou geweest zijn. Er was echter geen objectieve reden om nu dringend te gaan ingrijpen. Men kon gerust een paar weken wachten, in afwachting van de beslissing van de Bestendige Deputatie.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Cultuur

Vergadering van 26 mei 1993

Vaste verslaggever : de heer H. Lauwers, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer M. Van Peel tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, betreffende de toepassing van de barema's voor cultuurfunctionarissen.

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller

Onlangs ontvingen wij een bericht waarin gemeld werd dat de weddeschalen voor cultuurfunctionarissen zouden gewijzigd worden. Er is sprake van de afschaffing van de minimumweddeschalen en een aanpassing in het kader van de algehele weddeschaalherziening voor het gemeentepersoneel. Daarom wordt door het kabinet van minister Kelchtermans aangeraden om de huidige wetgeving, die pas recent werd gewijzigd door het programmadecreet, niet toe te passen. Er wordt daarbij verwezen naar onderhandelingen met het kabinet Weckx die momenteel zouden gevoerd worden "met het oog op het doen verdwijnen van de vermeldingen van de minimum-weddeschalen in de decreten op de culturele sector en op het wijzigen van de subsidiëring naar een enveloppesysteem".

Graag vernamen wij van de minister of hij op de hoogte is van dit bericht en of hij de mening van het kabinet Kelchtermans deelt ?

Indien niet zouden wij graag de juiste toedracht kennen en vernemen hoe de minister deze berichten zal rechtzetten.

2. Antwoord van de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

In het kader van de herziening van het personeelsbeleid van de lokale en regionale besturen wenst collega T. Kelchtermans ook de personeelsleden met culturele opdrachten in het administratief en geldelijk statuut in te schakelen. Ik vind dit een goede evolutie in het verlengde van een complementaire aanpak van het cultuurbeleid vanop de onderscheiden bestuursniveaus.

Zoals de zaken nu voorliggen zal deze inschakeling niet alleen gunstig zijn voor het loopbaanverloop van dit cultureel personeel, maar zal het globaal zelfs een financiële opwaardering inhouden.

Uiteraard blijven individuele verworvenheden bij een dergelijke inschakeling steeds gevrijwaard.

Inmiddels is er uiteraard geen enkele legistische basis om zich aan de in de decreten en uitvoeringsbesluiten voorziene weddeverplichtingen te onttrekken. Er is mij trouwens geen enkel formeel advies van mijn collega in deze bekend. Tegen een beweerde uitspraak van één van zijn medewerkers werd gereageerd.

In de werkzaamheden in het Comité C zijn met het oog op de inschakelingstabellen ook mijn ambtenaren betrokken.

Wanneer de weddes voor de gemeentelijke culturele functionarissen (bibliotheken, culturele centra, sportcentra, jeugdconsulenten, . . . in het gemeentelijk administratief en geldelijk statuut zullen zijn voorzien, kan naar de gemeenten een vereenvoudigde subsidiëertechniek worden overwogen. De rechten (weddes) van de personeelsleden in die culturele functies zullen dan immers in de gemeente zelf gewaarborgd zijn.